

ÅRSREDOVISNING

2020-01-01--2020-12-31

för

Optronic Partner pr AB
556260-8421

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad verkställande direktör intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkning fastställts på årsstämma den 2021- 06-04

Årsstämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Skellefteå 2021- 06-04

Ulrik Stenbacka

ÅRSREDOVISNING

2020-01-01--2020-12-31

för

Optronic Partner pr AB
556260-8421

**ÅRSREDOVISNING FÖR
OPTRONIC PARTNER PR AB***Räkenskapsåret 2020-01-01--2020-12-31*

Styrelsen och verkställande direktören för Optronic Partner pr AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2020-01-01--2020-12-31.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE**Verksamhetens art och inriktning**

Bolaget erbjuder utvecklingstjänster och tillverkning för kunders räkning av kompletta produkter eller delsystem för industriella tillämpningar. Verksamheten baseras på en mångårig erfarenhet av att hantera alla tekniker som kan ingå i en optroniktillämpning, d v s optik, elektronik, finmekanik och mjukvara, samt en modern och effektiv maskinpark.

Kunderna är produktföretag med höga krav på kvalitet och kontinuerliga produktförbättringar. Samarbetet med kunderna kännetecknas av öppenhet och långsiktiga förtroendefulla relationer, där Optronic Partner pr AB har målet att utgöra en komplett och ledande partner.

Bolaget har ett helägt dotterbolag. Företagets redovisningsvaluta är svenska kronor (SEK). Bolagets säte är Skellefteå kommun i Västerbottens län.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess slut

Optronic Partner pr AB arbetar målmedvetet med att effektivisera tillverkningen av befintliga kontrakt samtidigt som ett antal nya kunder har tecknat avtal för tillverkning vilket kommer att öka vår försäljning under kommande år. Vi är fortsatt beroende av våra kunders vidareutveckling av sina produkter och försäljningsutvecklingen av dessa.

Vårt fokus på senare steg i produktutvecklingsprocessen där vi hjälper kunder med att sätta produkter i produktion på ett effektivt och kvalitetssäkrat sätt hjälper våra kunder genom ett kritiskt skede för sina leveranser.

Under året har effekterna av coronaviruset varit väldigt olika mellan våra kunder, där vi har sett allt från ingen påverkan till väldigt stor påverkan. Vissa kunder har ökat efterfrågan på våra tjänster väsentligt under året. Investeringar i utrustning till vår kretskortstillverkning har genomförts under året.

Ägarförhållanden

Optronic Partner pr AB är ett dotterbolag till Dacke Industri Holding AB AB (556664-7227), Helsingborg.

Bolaget ingår i koncernen Nordstjärnan AB, 556000-1421, som har säte i Stockholm och som upprättar koncernredovisning.

Omsättning, resultat och ställning

	2020	2019	2018	2017 (8mån)
Nettoomsättning	153 467 489	129 900 943	152 024 615	113 470 835
Rörelseresultat	14 444 971	4 724 153	14 208 802	16 401 246
Resultat e. finansiella poster	14 468 891	4 556 613	14 132 815	16 131 642
Balansomslutning	86 322 809	65 827 653	72 371 593	88 812 639
Soliditet	60,7%	62,4%	51,9%	15,0%
Avkastning på eget kapital	27,6%	11,1%	37,7%	121,1%
Avkastning på totalt kapital	16,9%	7,2%	19,7%	18,6%
Medelantal anställda	52	47	48	56

Nyckeltalsdefinitioner och omräkning enligt K3, se not 1.

2021060822006

	Aktie- kapital	Uppskrivn- fond	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat
Förändring i eget kapital					
Belopp vid årets ingång	4 510 000	600 000	223 290	32 198 605	3 527 158
Vinstdisposition enligt beslut vid årets årsstämma				3 527 158	-3 527 158
Ovillkorat aktieägartillskott				5 869 321	
Årets resultat					5 477 668
Belopp vid årets utgång	4 510 000	600 000	223 290	41 595 084	5 477 668

Antal aktier är 45.100 st

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel

Balanserat resultat	41 595 084
Årets resultat	5 477 668
	<u>47 072 752</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att
i ny räkning överföres

<u>47 072 752</u>
<u>47 072 752</u>

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar.

2021060822007

RESULTATRÄKNING	Not	2020	2019
	1		
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning	2	153 467 489	129 900 943
Övriga rörelseintäkter		1 337 578	50 000
Förändring av lager av produkter i arbete		-535 674	-2 571 684
Summa intäkter m m		154 269 393	127 379 259
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter	2	-88 945 350	-76 373 738
Övriga externa kostnader	2, 3, 4	-13 704 635	-12 294 846
Personalkostnader	5	-36 194 225	-33 321 175
Avskrivningar		-980 212	-665 347
Rörelseresultat		14 444 971	4 724 153
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter	6	112 391	27 906
Räntekostnader	7	-88 471	-195 446
Resultat efter finansiella poster		14 468 891	4 556 613
Bokslutsdispositioner	8	-7 467 329	-20 000
Resultat före skatt		7 001 562	4 536 613
Skatt på årets resultat	9	-1 523 894	-1 009 455
ÅRETS RESULTAT		5 477 668	3 527 158

2021060822008

BALANSRÄKNING	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	10	3 683 860	1 981 179
		3 683 860	1 981 179
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	11	100 000	100 000
		100 000	100 000
Summa anläggningstillgångar		3 783 860	2 081 179
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter	12	28 676 833	27 713 234
Varor under tillverkning		5 912 786	6 448 460
		34 589 619	34 161 694
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		31 603 265	27 697 638
Fordringar hos koncernföretag	17	10 714 445	0
Övriga fordringar		89 000	89 000
Upparbetad men ej fakturerad intäkt		4 322 023	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	1 212 583	1 671 332
		47 941 316	29 457 970
Kassa och bank		8 014	126 810
Summa omsättningstillgångar		82 538 949	63 746 474
SUMMA TILLGÅNGAR		86 322 809	65 827 653

2021060822009

BALANSRÄKNING	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	14	4 510 000	4 510 000
Reservfond		223 290	223 290
Uppskrivningsfond		600 000	600 000
Balanserat resultat		41 595 084	32 198 605
Årets resultat	15	5 477 668	3 527 158
Summa eget kapital		52 406 042	41 059 053
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		413 020	304 737
Leverantörsskulder		12 965 111	6 763 198
Skulder till koncernföretag	17	5 154 231	3 184 940
Skatteskulder		1 366 573	3 946 714
Övriga skulder		6 349 190	5 041 199
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	7 668 642	5 527 812
Summa kortfristiga skulder		33 916 767	24 768 600
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		86 322 809	65 827 653

2021060822010

KASSAFLÖDESANALYS	Not	2020-12-31	2019-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		14 468 891	4 556 613
Just för poster som inte ingår i kassaflödet:			
- Avskrivningar anläggningstillgångar		980 212	665 347
		15 449 103	5 221 960
Betald skatt		-4 104 035	187 783
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändringar av rörelsekapitalet		11 345 068	5 409 743
Förändring rörelsekapital			
Förändring lager (ökning - / minskning +)		-427 925	11 638 109
Förändring kortfristiga fordringar (ökn-/minskn+)		-11 172 355	-6 456 163
Förändring kortfristiga skulder (ökn+/minskn-)		14 650 964	-4 017 127
Rörelsekapitalförändring		3 050 684	1 164 819
Kassaflöde från den löpande verksamheten		14 395 752	6 574 562
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 682 893	-1 076 543
Minskning av aktiekapital i db, andelar i koncernföretag		0	1 900 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 682 893	823 457
Finansieringsverksamheten			
Ovillkorat aktieägartillskott		5 869 321	0
Lämnade koncernbidrag		-7 467 329	-20 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 598 008	-20 000
Årets kassaflöde		10 114 851	7 378 019
Likvida medel vid årets början		-2 795 846	-10 173 865
Likvida medel vid årets slut	17	7 319 005	-2 795 846

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncerttillhörighet

Närmast överordnade moderföretag som upprättar koncernredovisning i vilken företaget ingår är Nordstjärnan AB (org.nr. 556000-1421) med säte i Stockholm. Moderföretag för hela koncernen är Nordstjärnan AB (org.nr. 556000-1421) med säte i Stockholm.

Koncernredovisning

Företaget är ett moderföretag men upprättar ingen koncernredovisning med hänvisning till undantagsregeln i årsredovisningslagen 7 kap. 2§.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar inkomsten till nominellt värde om företaget fått ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Optronics intäkter består av försäljning av både varor och tjänster. Försäljning av varor redovisas normalt inkomsten som intäkt när väsentliga förmåner och risker förknippade med ägandet av varan övergår från säljaren till köparen i enlighet med försäljningsvillkoren, vilket normalt inträffar vid leveranstidpunkten. Utvecklingsprojekt som utförs åt kunder som är tjänsteuppdrag på löpande räkning och inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag redovisas som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Ersättning i form av ränta, royalty eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att företaget kommer att få de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i koncernen utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro, sjukvård och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

I bolaget förekommer avgiftsbestämda pensionsplaner.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att de anställdas pensionsberättigande tjänster utförs.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår då bolaget beslutar att avsluta en anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande eller då en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång i utbyte mot sådan ersättning. Om ersättningen inte ger företaget någon framtida ekonomisk fördel redovisas en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse att lämna sådan ersättning. Ersättningen värderas till den bästa uppskattningen av den ersättning som skulle krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder, låneskulder och derivatinstrument. Instrumenten redovisas i balansräkningen när K3-Skon blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Som ägarintresse redovisas innehav av andelar i ett annat företag som är avsett att främja verksamheten i bolaget genom att skapa en varaktig förbindelse med det andra företaget. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas aktierna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas. Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Avskrivningar enligt plan har gjorts enligt följande:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	20%
Inventarier, verktyg och installationer	20%

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). För råvaror ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet. För varor under tillverkning och färdiga varor inkluderar anskaffningsvärdet råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader samt hänförbara indirekta tillverkningskostnader.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet = Justerat eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital = Resultat efter finansiella poster i förhållande till justerat eget kapital.

Avkastning på totalt kapital = Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till balansomslutningen.

Not 2 Uppgift om inköp och försäljning mellan koncernföretag

Inköp och försäljning mellan koncernföretag	2020	2019
Inköp av direkt material/kostnader	0,6%	0,5%
Försäljning	0,0%	0,1%

Not 3 Leasingavtal - leasetagare

	2020	2019
Kostnadsförda leasingavgifter	4 615 408	4 564 202
Framtida leasingavgifter som ska betalas inom 1 år	4 482 518	4 540 632
Framtida leasingavgifter som ska betalas inom 2-5 år	16 864 068	16 831 256
Framtida leasingavgifter som ska betalas senare än 5 år	9 720 508	13 847 440
Summa	35 682 502	39 783 530

Störst andel av leasingavgifterna avser lokalyror och dessa utgör drygt 97% av totala leasingavgifterna.

Not 4 Uppgift om revisionsarvoden

Revisionsarvode	2020	2019
Revisionsuppdraget, Ernst & Young AB	0	8 869
Revisionsuppdraget, Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB	122 500	76 950
Övriga arvoden	12 500	5 815
	135 000	91 634

Not 5 Anställda och personalkostnader

Medeltalet anställda	2020		2019	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Sverige	52	65%	47	66%
Företaget totalt	52	65%	47	66%

Löner och andra ersättningar	2020		2019	
	Löner och andra ers.	Soc.kostn (varav pens. kostnader)	Löner och andra ers.	Soc.kostn (varav pens. kostnader)
Företaget totalt	24 800 270	10 372 905 (2 579 851)	22 256 415	10 175 027 (2 592 462)

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse & VD och anställda

	2020		2019	
	Styrelse och VD (varav tantiem o.d)	Övriga anställda	Styrelse och VD (varav tantiem o.d)	Övriga anställda
Företaget totalt	1 435 595 (0)	23 364 675	966 153 (0)	21 290 262

Av företagets pensionskostnader avser 391 tkr (f.å. 334 tkr) gruppen styrelse och VD.

Avtal finns med VD avseende förlängd uppsägningstid vid uppsägning från företagets sida.

Styrelse och VD består av 100 % män. Ledningen består av 83 % män.

2021060822015

Not 6 Ränteintäkter	2020	2019
Ränteintäkter från koncernbolag	0	0
Externa ränteintäkter	112 391	27 906
Summa	112 391	27 906

Not 7 Räntekostnader	2020	2019
Räntekostnader från koncernföretag	-47 022	-150 644
Externa räntekostnader	-41 449	-44 802
Summa	-88 471	-195 446

Not 8 Bokslutsdispositioner	2020	2019
Koncernbidrag, lämnat	-7 467 329	-20 000
Koncernbidrag, erhållet	0	0
Summa bokslutsdispositioner	-7 467 329	-20 000

Not 9 Skatt på årets resultat	2020	2019
Aktuell skatt	1 523 894	1 009 455
Summa redovisad skatt	1 523 894	1 009 455

Genomsnittlig effektiv skattesats	21,8%	22,3%
--	--------------	--------------

Avstämning av effektiv skattesats

Redovisat resultat före skatt	7 001 562	4 536 613
Skatt på redovisat resultat enl gällande skattesats (21,4%):	1 498 334	970 835

Skatteeffekt av:

Övriga ej avdragsgilla kostnader	16 691	29 838
Justering tidigare års beräknad skatt	-1	8 469
Ej avdragsgilla räntekostnader	8 870	314

Redovisad skatt	1 523 894	1 009 455
------------------------	------------------	------------------

Effektiv skattesats	21,8%	22,3%
----------------------------	--------------	--------------

Not 10 Inventarier och verktyg	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	20 645 493	20 082 318
Årets anskaffningar	2 682 893	1 076 543
Försäljningar/utrangeringar	0	-513 368
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	23 328 386	20 645 493
Ingående avskrivningar enligt plan	-18 664 314	-18 512 335
Försäljningar/utrangeringar	0	513 368
Årets avskrivningar enligt plan	-980 212	-665 347
Utgående ack. avskrivningar enligt plan	-19 644 526	-18 664 314
Utgående planenligt restvärde	3 683 860	1 981 179

2021060822016

Not 11 Andelar i koncernföretag

Företagets namn	Org.nr	Säte	Eget Kapital	Resultat
Optronic Partner dp Aktiebolag	556260-8512	Skellefteå	128 219	2
		Innehavets omfattning	Innehavets värde	
Företagets namn	Antal aktier	Kapital- andel %	Bokfört värde	Nominellt värde
Optronic Partner dp Aktiebolag	20 000	100%	100 000	100 000
Summa			100 000	

Not 12 Varulager mm

	2020-12-31	2019-12-31
Råvaror och förnödenheter	28 822 510	28 605 234
Varor under tillverkning	5 912 786	6 448 460
Förskott till leverantör	18 323	0
Avgår dellikvid från kund	-164 000	-892 000
Summa	34 589 619	34 161 694

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	709 922	1 054 158
Förutbetalda försäkringspremier	61 655	29 071
Övriga förutbetalda kostnader	441 006	588 103
Summa	1 212 583	1 671 332

Not 14 Antal aktier

Antal A-aktier är 45.100 st och kvotvärdet på dessa är 100 kr per 201231.

Not 15 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att förfogande stående medel

Balanserat resultat	41 595 084
Årets resultat	5 477 668
	<u>47 072 752</u>
disponeras så att	
i ny räkning överföres	<u>47 072 752</u>
	<u>47 072 752</u>

Not 16 Upplupna kostn och förutbet intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna personalskulder	6 935 576	5 109 903
Övriga upplupna kostnader	733 066	417 909
Summa	7 668 642	5 527 812

Not 17 Uppgifter om koncernbolag och likvida medel

Optronic Partner pr AB är dotterbolag till Dacke Industri Holding AB, Helsingborg, org nr 556664-7227. Moderbolaget i hela koncernen är Nordstjernen AB, Stockholm, org.nr 556000-1421.

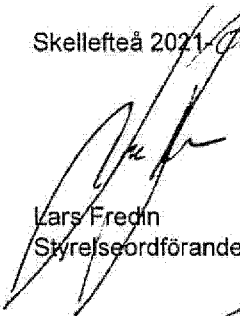
Per 2020-12-31 är 7 310 991 kr saldo i centralt koncernvalutakonto vilket är redovisat som en fordran mot koncernföretag. Likvida medel består per 201231 av:

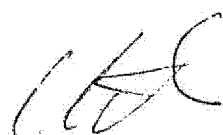
Kassa och bank	8 014
Koncernkonto	7 310 991
Totalt	7 319 005

Not 18 Händelser efter balansdagen

I nuläget går det inte att göra en fullständig bedömning av eventuellt negativa effekter som pandemin kommer att innebära för bolaget efter räkenskapsårets utgång, men den bedömning som styrelsen i dagsläget gjort är att effekterna kommer att vara begränsade. Covid-19 utbrottet kan således komma att påverka bolagets framtida utveckling och dess finansiella rapportering framåt men bolaget kan i dagsläget inte bedöma effekterna.

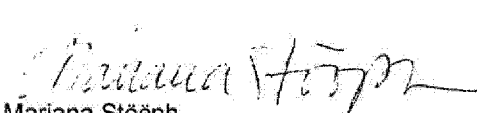
Skellefteå 2021-04-30

Lars Fredin
Styrelseordförande

Ulrik Stenbacka
VD

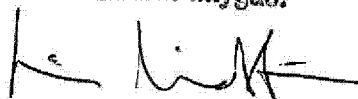

Andreas Lewjs

Tomi Ojala

Mariana Stöörh
Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits 2021-05-04
Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB

Christer Kilefors
Auktoriserad revisor

2021060822018

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Optronic Partner pr AB, org.nr 556260-8421

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Optronic Partner pr AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Optronic Partner pr ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Optronic Partner pr AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Optronic Partner pr AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Optronic Partner pr AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Optronic Partner pr AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Helsingborg den 4 maj 2021

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Christer Kilefors
Auktoriserad revisor

Årsredovisning 2020

Innehåll

STYRELSEORDFÖRANDEN HAR ORDET	2
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS REDOGÖRELSE	5
NORDSTJERNANS AFFÄRSOMRÅDEN OCH INNEHAV	7
INVESTERINGSSTRATEGI	15
ENGAGEMANG	17
HISTORIA	18
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	25
RESULTATRÄKNING FÖR KONCERNEN	31
BALANSRÄKNING FÖR KONCERNEN	32
FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS EGET KAPITAL	34
KASSAFLÖDESANALYS FÖR KONCERNEN	35
RESULTATRÄKNING FÖR MODERBOLAGET	36
BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET	37
FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL	38
KASSAFLÖDESANALYS FÖR MODERBOLAGET	39
NOTER OCH TILLÄGGSUPPLYSNINGAR	40
REVISIONSBERÄTTELSE	61
STYRELSE OCH REVISOR	63
LEDNINGSGRUPP	64
ADRESSER	65

Den formella årsredovisningen som styrelsen och verkställande direktören undertecknat och som revisorn granskat omfattar sidorna 25–60.

Styrelseordföranden har ordet

Den globala pandemi som sveper fram över världen dominerar våra liv och påverkar våra vanor. Covid-19 är inte lika dödlig som spanska sjukan, som bröt ut i slutet av första världskriget, men den har effektivt lamslagit stora delar av samhället. Vem hade kunnat ana att friheten att resa skulle få ett abrupt slut när stora delar av världen stängdes ner för att förhindra virusets framfart, att distansarbete och digitala möten skulle dominera många arbetsplatser, att social distansering och karantän skulle införas och leda till ensamhet och lidande framför allt för de äldre, att sjukvården skulle behöva arbeta nära bristningsgränsen för att vårda covidsjuka patienter och att vårdpersonalen skulle tvingas till prioriteringar de aldrig kunnat föreställa sig?

Vår högsta prioritet under pandemin har gällt den personliga säkerheten för våra medarbetare. På Nordstjernan var vi tidigt ute med testning och uppfölj-

ning liksom riktlinjer för att förhindra smittspridning och från utbrottets början har vi noga följt effekterna för våra bolag. Jag är mycket stolt över hur anställda och kollegor i våra verksamheter i femton olika länder har ställt om och anpassat sig till pandemins utmaningar med stort engagemang och omtanke för varandra.

Vi ställs alla inför svåra moraliska överväganden. Politikerna måste ta hänsyn till individernas hälsa och liv, men också till samhället i stort. Några åtgärder har identifierats av forskare som kritiska för att kontrollera spridningen av covid-19 – social distansering, kontaktsparning, testning och karantän/isolering – och ett effektivt genomförande av dessa åtgärder är beroende av effektivt ledarskap och en stark folkhälsoinfrastruktur.¹

Sverige har valt en egen väg att hantera pandemin som säkert kommer att debatteras under lång tid framöver. Osvuret är bäst vilka slutsatserna blir. Men en sak är säker. Beredskapen för en pandemi var näst intill obefintlig i februari 2020. Kraven på att den svenska förvaltningsmodellen ska ses över kommer sannolikt att växa, liksom kraven på att ansvariga för beslut faktiskt också blir ansvariga på riktigt. Den svenska förvaltningsmodellen må vara utmärkt i fredstid och under soliga dagar, men uppenbarar brister när det oväntade inträffar. Hanteringen av tsunamin, Estoniakatastrofen och skogsbranden i Västmanland 2014, för att ta några exempel, har med all önskvärd tydlighet visat att det inte räcker att på pappret veta *vad* som bör göras. Man behöver också veta *hur* man gör och agerar under kriser.

Näringslivet har anpassat sig snabbt till pandemins effekter, men det finns stora variationer mellan olika geografier och branscher och trots enorma insatser från regeringar och centralbanker förblir de ekonomiska riskerna betydande. Situationen är fortsatt osäker och viruset är långt ifrån tämjt. Ekonomisk återhämtning, liksom covid-19-vacciner, kommer inte att fördelas

¹ Taiwan, med 23 miljoner invånare, hade per den 19 februari 2021 endast 941 bekräftade smittade, 9 dödsfall och har lyckats med detta utan "lockdown".
(Källa: [https://www.thelancet.com/journals/lanwoc/article/PIIS2666-6055\(20\)30044-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanwoc/article/PIIS2666-6055(20)30044-4/fulltext)).

jämmt över världen under de kommande åren. Men det finns ljus i tunneln. Forskare och läkemedelsföretag har utvecklat effektiva vacciner på rekordtid och allmänheten har dessutom blivit bättre på att leva med viruset, med eller utan myndigheternas hjälp.

Nordstjernans syfte

Restriktioner och social distansering har dock frigit tid för eftertanke och begrundan. Under året har Nordstjernen sett över sin strategi och organisation. Vi har ställt oss den enkla men viktiga frågan: Vad är syftet med vår verksamhet? Vilket är vårt egentliga etos? Det är en fråga som är särskilt relevant i en tid av kris. Vad prioriterar ägaren? Vad arbetar jag för?

Nordstjernans största ägare är sedan 1947 två stiftelser som grundades av Axel och Margaret, min farfar och farmor. Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål, som äger 85 procent av kapitalet och 5 procent av rösterna, har till huvudsakligt ändamål att "allmänt främja vetenskaplig forskning". Stiftelsen har sedan 1999 valt att stödja de humanistiska vetenskaperna och samhällsvetenskaperna.

Den andra stiftelsen, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse, som äger 2 procent av kapitalet och 95 procent av rösterna, har till ändamål att vidareutveckla den av generalkonsul Axel Ax:son Johnson skapade koncernen och att stödja avkomlingar till Axel och Margaret Ax:son Johnson. Stiftelserna har ett evigt tidsperspektiv och ägarformen garanterar kontinuitet och stabilitet för Nordstjernen och dess olika verksamheter.

Nordstjernansfären utgör ett slags mikrokosmos av samhället. Genom Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål, som erhåller utdelningar från Nordstjernen, fördelas merparten av det mervärde som skapas i Nordstjernanföretagen till allmännyttiga ändamål. Allmännytta definieras inte som filantropi – att hjälpa någon i djupt behov eller förtvivlan – utan som stöd för de sektorer som på lång sikt är av avgörande betydelse för samhällets fortbestånd och blomstring men som i sig inte skapar ekonomiskt mervärde.

De kulturella, civila och moraliska värden som upprätthåller en civilisation, i vårt fall den västerländska civilisationen baserad på individens kreativitet och utvecklingsmöjligheter, har utvecklats under de senaste cirka 500 åren: det fria kunskapsökandet i form av

vetenskap, den enskildes äganderätt, friheten att bedriva affärer och handel, yttrandefriheten, likheten inför lagen och rätten att få välja våra makthavare – den representativa demokratin.

Stiftelsens verksamhet bedrivs utifrån en övertygelse om det öppna demokratiska samhällets överlägsna möjligheter att långsiktigt låta fria individer skapa stabila samhällen. Under mottot "excellens och access" stöds individer, idéer och projekt som löper risk att hamna utanför samtida modetrender, men som i ett längre perspektiv kan vara omistliga för medborgarna genom bevarande av traditioner och utveckling av samhället. Stiftelsen stödjer sökandet efter ny kunskap och sprider forskningsresultat via seminarier, böcker och våra medier: *Axess Magasin*, *Axess Television* och den internationella nättidskriften *Engelsberg Ideas*. Målet är att stödja ett oberoende, intellektuellt meningsutbyte, i Sverige och internationellt, med utgångspunkt i individualism och frihetliga ideal.

Genom gott affärsmannaskap och aktivt ägande skapar Nordstjernen konkurrenskraftiga bolag och långsiktig värdetillväxt. Genom Stiftelsen främjas kunskapsutveckling i stort genom att ta fram ny kunskap och leva degöra gammal kunskap samt sprida forskningsresultat. På detta sätt förenar Nordstjernen och dess majoritetsägare det bästa av två världar – en vinstdrivande del kombinerad med en icke vinstdrivande, allmännyttig del. Så har också samhällsnytta skapats i fem generationer.

Hot mot demokratin och näringsfriheten

Vi lever i en tid då inte bara pandemier är globala. Även politiska stämningar och intellektuella modetrender rör sig över gränserna och påverkar samhällsklimatet i Nordamerika och Europa. De är inte sällan drivna av plötsliga twitterstormar och av rörelser på andra digitala plattformar. Denna form av till synes spontan opinionsbildning utgör en utmaning för demokratin så som vi känner den, där individen ska få möjlighet att under lång tid sätta sig in i politikens svåra frågor som inte sällan handlar om komplicerade val och avvägningar med långtgående konsekvenser. En välfungerande demokrati förutsätter därför trohet i systemen så att den enskilda medborgaren, vars röst är vad som ska räknas i allmänna val, kan fatta mogna och väl avvägda beslut.

EU-medlemskapet har medfört många fördelar med dess inre marknad och den plattform som det europeiska samarbetet skapar för liberala marknadsekonomier att samarbeta kring stora gemensamma samhällsproblem. Men när jag läser EU-kommissionens aktuella förslag *Roadmap on sustainable corporate governance* kommer jag osökt att tänka på Margaret Thatchers ord från 1988: "We haven't worked all these years to free Britain from the paralysis of Socialism only to see it creep in through the back door of central control and bureaucracy from Brussels".

För skulle kommissionens tankar bli verklighet finns det fog för att tala om risk för allvarliga skador på den framgångsrika frihetliga västliga kapitalism som haft förmågan att öka såväl företagsamheten som det allmänna välbefindandet.

Värna den svenska modellen och meritokratin

Den svenska bolagsstyrningsmodellen med hög grad av självreglering och med utgångspunkt i den svenska aktiebolagslagen har skapat ett starkt näringsliv och främjar ett ansvarsfullt och långsiktigt företagande. Vi ska inte ersätta en väl fungerande svensk modell med en EU-gemensam lagstiftning.

Kommissionen vill se lagändringar i regelverken för bolagsrätt och bolagsstyrning i medlemsländerna rörande styrelsens sammansättning och uppdrag. Som så ofta när enskilda ägares grundläggande rätt att få bestämma över sina företag ifrågasätts, påstås syftet vara

att komma bort ifrån ekonomisk kortsiktighet. Men skadas äganderätten *försämrats* förutsättningarna för ansvarsfullt långsiktigt agerande genom företagande. Och begränsas bolagens rätt till utdelningar och återköp, då låses det kapital in som idag används till långsiktiga nyinvesteringar i bland annat innovation och forskning så att nya konkurrenskraftiga företag kan växa fram. Inte minst drabbar utdelningsbegränsningar allmännyttiga stiftelser från att förverkliga sina ändamål.

EU-kommissionen har länge försökt koppla greppet om bolagsstyrningen² och är influerad av den tankefigur som rymts i begreppet identitetspolitik. Utgångspunkten är i sig rimliga krav på likabehandling på individuell nivå. Men EU-kommissionen har här anammat idén att uppdelning av individer i diverse grupper måste ske för att kunna kompensera förmodat missgynnade kollektiv genom kvoter och särbehandling. Åter får syftet anses vara gott, men öppnar vi på detta sätt dörren till indelning i grupper – utifrån exempelvis etnicitet, hudfärg, religion eller sexuell läggning – är steget inte långt till en samhällsutveckling som går rakt emot det som är den fria marknadsekonomins och det öppna samhällets överlägsna företräde framför kollektivistiska system, nämligen förtroendet för den självständiga och fria individen och dennes inneboende duglighet. Kommissionens krav och lösningar leder till meritokratins och icke-diskrimineringens motsats. Det måste bemötas med kraft av alla som bryr sig om frihet och välbefindande i såväl Sverige som hela kretsen av EU-länder.

Stockholm den 12 april 2021

Viveca Ax:son Johnson
Styrelseordförande

² Sedan 2012 har förslaget om konsoliderade bolagsstyrelser fast i EU-byråkratiens byråkrati och är nu åter på väg tillbaka upp på EU:s beslutsbord.

Verkställande direktörens redogörelse

2020 – en historisk markör för världen och på Nordstjärnan

2020 präglades av den globala pandemin. Covid-19 har haft en stor effekt på människors liv och på våra ekonomier, men även accelererat förändringsprocesser som kommer att ha bestående effekt på vår tillvaro. Pandemin tjänar som en katalysator för de stora förändringar som redan sedan tidigare är pågående i kölvattnet av digitaliseringen. Den digitala generationen kommer nu ut i näringslivet, vilket gör att vi naturligt går från att digitalisera analoga processer till att göra om processer efter helt digitala förutsättningar. Denna fundamentala transformation har tagit ett stort språng till följd av pandemin.

Människor har i stor utsträckning tvingats välja digitala kanaler för att få tillgång till exempelvis sjukvård och livsmedel och upptäckt fördelarna. E-handeln har fått spridning till allt fler sektorer. Affärsresor och sammanträden har nu i stor utsträckning ersatts av videomöten som, även om de inte är en fullgod ersättning, har tidigare underskattade fördelar. Pandemin har i första hand tvingat kundinteraktionen att bli digital, men digitaliseringen sprider sig bakåt i

försörjningskedjorna och globala bolag har fått se produktion och leverantörskedjor påverkas kraftigt, vilket kommer att påskynda automatisering av produktion och förändra lagerhållning. Allt detta medför att alla företag behöver arbeta innovativt och nytänkande i organisation och ledarskap, justera affärsmodeller, se över kunderbjudanden och utvärdera tidigare strategier.

Även för Nordstjärnan dominerades 2020 av pandemin och konsekvenserna av den. Covid-19 har placerat flera av våra bolag i frontlinjen. Det gäller Lideta, som idag har cirka 50 vårdenheter med omkring 300 000 listade patienter. Nordstjärnan är även huvudägare i Attendo, som är den ledande privata leverantören av offentligt finansierade omsorgstjänster i Norden. Inte minst inom äldreomsorgen har Attendo under hela pandemin arbetat metodiskt och effektivt för att förhindra smittspridning, både bland medarbetare och brukare. Pandemin har inneburit stora påfrestningar för Attendos medarbetare, men vi kan också konstatera att medarbetarnöjdheten och engagemanget ökat markant under 2020.

Ny strategi och organisation

Redan innan pandemin hade Nordstjärnan beslutat att initiera ett arbete för att justera sin strategiska inriktning. Den senaste större revideringen av Nordstjernans strategi ägde rum 1999. Sedan dess har riskkapitalmarknaden växt snabbt, branscher har förändrats och nya trender utvecklats. Förutsättningarna förändras nu så fundamentalt att det är en naturlig tidpunkt för en ny strategi.

Vår 130-åriga industriella historia har visat att vi har många styrkor att bygga vidare på, samtidigt som dessa föränderliga tider skapar nya spännande förutsättningar. Under 2020 har vi målmedvetet förändrat både vår strategi och vår organisation. Såväl våra medarbetare, vår styrelse som vårt nätverk har under året varit engagerade i strategiprocessen. Denna process berör såväl Nordstjernans syfte, verksamhetsfokus, värdeskapande som vår organisation. Inom dessa huvudområden är vi nu i färd med att framtids-säkra vår verksamhet.

På Nordstjärnan kombineras det bästa av två världar: En ekonomiskt vinstdrivande del samspelar med en allmän-

nyttig del. Merparten av vår utdelning går till vår ägarstiftelse Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål, som ger stöd till allmännyttig forskning och utbildning. På detta sätt är vi med och utvecklar både människor, företag och samhälle. Vårt fokus är att investera i marknadsledande bolag med hållbara konkurrensfördelar inom nischer med starka strukturella marknadstrender och där vi har kunskap samt ett starkt nätverk. Vi är övertygade om att en djup sektorkompetens och ett starkt industriellt nätverk kommer att skapa goda förutsättningar för våra bolag och medarbetare att realisera sin bästa potential.

Vi väljer att satsa på utvalda sektorer. Våra fyra sektorer är *Industri* (Rosti, Nobia och Dacke Industri), *Hälsa* (Etac, Attendo och Lideta), *Bygg & Fastighet* (NCC, Bonava, Diös och Sunparadise) samt *Distribution & Handel* (Momentum Group). Vi har under året adderat en femte sektor, *Tillväxt & Ny teknik*, där vi investerar i konkurrenskraftiga, snabbväxande tillväxtbolag med förutsättningar att bli ledande inom sina respektive verksamhetsområden. De initiala investeringarna kommer storleksmässigt att vara mindre med ambitionen att öka vårt engagemang över tid. Vårt mål är att bli en långsiktig aktiv och attraktiv partner till ägare, entreprenörer och bolagsledning i syfte att skala upp företagets verksamheter och accelerera deras tillväxt.

Inom samtliga sektorer arbetar vi nu igenom våra investeringsstrategier och ser över planerna för värdeskapande i våra bolag. Genom aktiv bolagsutveckling ska vi eftersträva bästa potential i de företag som vi är engagerade i. Vår grundläggande tro är att det tar tid att utveckla högpresterande företag. Därför har vi alltid ett långsiktigt engagemang i våra bolag.

Affärer och substansvärde

Under 2020 hann vi även slutföra flera affärer. I januari avyttrade vi vårt innehav i Rosti Automotive. I februari sålde vi våra aktier i PriceRunner. På våren gick Momentum Group samman med Swedol och under hösten ökade vi vårt ägande i Momentum Group genom ett budpliktsbud. I december sålde vi vårt innehav i Nordic Nest.

Nordstjernans substansvärde uppgick till 35,4 Mdr SEK vid utgången av 2020. Det ger +12 procent i totalavkastning under 2020, jämfört med +13 procent för

Stockholmsbörsen. Årets substansvärdestillväxt beror på att flera av Nordstjernans onoterade innehav har ökat i värde. Trots utmaningarna under 2020 levererade 6 av våra 11 bolag en högre vinst 2020 än 2019. Tre av våra onoterade innehav – Rosti, Etac och Lideta – redovisade dessutom under 2020 en vinst som var "all time high".

Fokus inför framtiden

Att bygga framgångsrika bolag är Nordstjernans huvudfokus, så även under pandemiåret 2020. Men liksom många andra engagerade företag och organisationer försöker vi bidra även på andra sätt ett tufft år som detta. Därför lämnade Nordstjernan en donation till Karolinska Institutet, vilket gjorde det möjligt att under året bygga upp en biobank för att forska på covid-19. Alla forskare på viruset, oavsett disciplin, har nytta av den data som de kan hämta ur den nya biobanken. Nordstjernan bidrog även med testutrustning till våra bolag inom sjukvård och omsorg i det skede som "test-kit" var en stor bristvara. Även vår ägarstiftelse donerade testkapacitet till vården.

Vi befinner oss alltså i ett utmanande läge. Vi ser å ena sidan positiva faktorer som utrollning av vaccin för att hantera pandemin, återhämtning av ekonomin samt tillväxtmöjligheter till följd av digitalisering och ny teknik. Pandemin är å andra sidan ännu inte under kontroll och trots massvaccinationerna fortsätter covid-19 att under lång tid ha en stor inverkan på människors liv och på ekonomier. De enorma monetära stimulanser som centralbankerna levererat har resulterat i en mycket låg kapitalkostnad, betydande tillgångsinflation och stora finansiella obalanser som kan komma att få långtgående effekter på vår samhällsstruktur och ekonomi.

Som alltid är framtiden svår att förutspå. Det är därför viktigt att vara flexibel, snabbfotad och ha finansiell styrka. Organisatoriskt och finansiellt står Nordstjernan starkt rustad inför framtiden med en välfylld kassa. Vårt investeringsutrymme uppgår till cirka 5 Mdr SEK. Det gör att vi långsiktigt kan understödja de innehav som ställs inför möjligheter eller problem, inte minst i kölvattnet av pandemin.

Jag vill avslutningsvis tacka alla medarbetare, kollegor, styrelsen och aktieägarna för fina insatser och gott samarbete under det gångna året.

Stockholm den 12 april 2021

Peter Hofvenstam

Verkställande direktör

Nordstjernans affärsområden och innehav

Nordstjernan hade vid utgången av 2020 betydande innehav i dels de noterade bolagen Momentum Group, Nobia, NCC, Bonava, Attendo och Diös, dels i de onoterade bolagen Etac, Rosti, Dacke Industri, Lideta och Sunparadise. Därutöver hade Nordstjernan kreditinvesteringar samt ett antal mindre aktieinnehav. För mer information om innehaven, se beskrivningar och tabeller under respektive sektor.

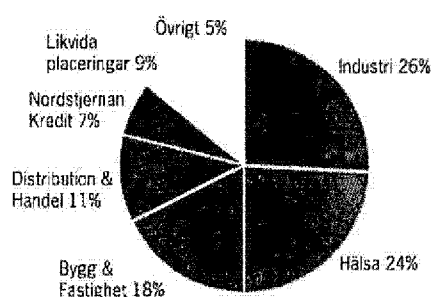
Nordstjernans innehav har sammanlagt cirka 50 000 anställda med en total omsättning under 2020 om närmare 118 Mdr SEK och en total rörelsevinst (EBITA) om 5,8 Mdr SEK. Justerat för Nordstjernans ägarandel i respektive innehav uppgick omsättningen under 2020 till 35 Mdr SEK och EBITA till 2,2 Mdr SEK.

Sedan hösten 2020 är innehaven inom affärsområdet **Nordstjernan Investment** organiserade i fyra sektorer: *Industri* (Rosti, Nobia och Dacke Industri), *Hälsa* (Etac, Attendo och Lideta), *Bygg & Fastighet* (NCC, Bonava, Diös och Sunparadise) samt *Distribution & Handel* (Momentum Group).

Nordstjernan har därutöver ett affärsområde inom kreditinvesteringar, **Nordstjernan Kredit**, samt ett affärsområde för investeringar inom sektorn *Tillväxt & Ny teknik*, **Nordstjernan Growth**. Detta affärsområde är under uppbyggnad.

Nordstjernans substansvärde fördelade sig per den 31 december 2020 mellan affärsområden och sektorer enligt nedan.

Nordstjernans substansvärde 2020-12-31

Nyckeltal per sektor 2020

INDUSTRI	HÄLSA	BYGG & FASTIGHET	DISTRIBUTION & HANDEL
Innehav¹	Innehav¹	Innehav¹	Innehav¹
Rosti (100%/100%)	Etac (100%/100%)	NCC (17%/48%)	Momentum Group (54%/53%)
Nobia (25%/25%)	Attendo (18%/18%)	Bonava (25%/49%)	
Dacke Industri (100%/100%)	Lideta (84%/84%)	Diös (10%/10%)	
		Sunparadise (100%/100%)	
Omsättning²	Omsättning²	Omsättning²	Omsättning²
9,7 Mdr SEK	6,1 Mdr SEK	14,0 Mdr SEK	5,0 Mdr SEK
Antal anställda	Antal anställda	Antal anställda	Antal anställda
9 738	20 179	17 047	2 670

1. Nordstjernans andel av kapital/röster per den 31 december 2020.

2. Justerat för Nordstjernans kapitalandel i respektive innehav per den 31 december 2020.

*Ren Wenjuan monterar den hittills mest fram-
gångsrika produkten i Rostis fabrik i Suzhou,
Kina – hudvårdsapparaten LumiSpa som
tillverkas åt amerikanska Nu Skin.*

INDUSTRI

Rosti

Rosti utvecklar och tillverkar formsprutade plastkomponenter. Bolaget erbjuder bland annat förpackningsförlutningar till livsmedelsindustrin och komponenter såväl som kompletta produkter till utvalda konsument- och industrisektorer. Bolaget bedriver produktion i Kina, Malaysia, Polen, Rumänien, Storbritannien, Sverige, Turkiet och Tyskland. Vid utgången av 2020 var Rosti helägt av Nordstjärnan. För mer information, se www.rosti.com.

Nobia

Nobia är en av Europas största köksspecialister och designar, tillverkar och säljer kök. Bolaget marknadsför kök under ett tjugotal olika varumärken, däribland Marbodal, HTH och Magnet. Nordstjärnan var vid utgången av 2020 bolagets största aktieägare med en ägarandel om 25 procent av såväl kapital som röster. Nobia är noterat i Stockholm. För mer information, se www.nobia.com.

Dacke Industri

Dacke Industri utvecklar och förvärvar teknikföretag med fokus på design, tillverkning och försäljning av kundspecifika komponenter och system. Bolagets vision är att vara en ledande aktör i Norden och Europa och uppnå en stark global marknadsposition inom specifika nischer och tillämpningsområden. Dacke Industri verkar via sina dotterföretag i Norden, Europa, USA och Asien. Vid utgången av 2020 var Dacke Industri helägt av Nordstjärnan. För mer information, se www.dackeindustri.se.

Sektorn Industri per den 31 december 2020

	Rosti	Nobia	Dacke Industri
Första investeringstidpunkt	2004	2010	2016
Andel av kapital	100%	25%	100%
Andel av röster	100%	25%	100%
<i>Uppgifter om innehaven (2020)</i>			
Nettoomsättning (MSEK)	3 387	12 741	3 136
Börsvärde 2020-12-31 (MSEK) ¹	n/a	11 214	n/a
Totalavkastning ²	n/a	-6%	n/a
Antal anställda (medeltal)	2 225	5 977	1 536
Verkställande direktör	Jonas Persson	Jon Sintorn	Lars Fredin
Styrelseordförande	Eric Persson	Nora F. Larssen	Khashayar Nikavar ³

1. För noterade innehav. Baserat på totalt antal utestående aktier samt stängningskurs den 30 december 2020.

2. För noterade innehav. Aktiekursutveckling inklusive återlagd utdelning.

3. Khashayar Nikavar utsågs till styrelseordförande den 13 januari 2021.

*Etac är världsledande inom hjälpmedel för barn och ungdomar med nedsatt rörelseförmåga.
Bilden är tagen vid Etacs dotterföretag R82 i Gedved, Danmark, där Jørn Kloster har arbetat sedan 1995.*

HÄLSA

Etac

Etac är ett hjälpmedelsföretag som erbjuder produkter för personer med nedsatt rörelseförmåga samt produkter till sjukhus, sjukhem och hem. Etac är världsledande inom hjälpmedel för barn och ungdomar samt inom luftassisterade förflyttningshjälpmedel genom dotterföretaget HoverTech International. Bolaget har även global försäljning av manuella rullstolar, övriga förflyttningshjälpmedel, hygienprodukter och tryckavlastande hjälpmedel. Etacs huvudkontor ligger i Sverige och bolaget har tillverkning samt utvecklingsenheter i Skandinavien, Polen och Nordamerika. Vid utgången av 2020 var Etac helägt av Nordstjernan. För mer information, se www.etac.com.

Attendo

Attendo är ett av Nordens största omsorgsbolag med mer än 700 enheter i Sverige, Finland och Danmark. Bolaget erbjuder omsorgstjänster för äldre och för personer med funktionsnedsättning, samt individ- och familjeomsorg. Nordstjernan var vid utgången av 2020 bolagets största aktieägare med en ägarandel om 18 procent av såväl kapital som röster. Attendo är noterat i Stockholm. För mer information, se www.attendo.com.

Lideta

Lideta bedriver primärvård, barn- och mödrahälsovård samt företagshälsovård på 30 platser i Stockholm och södra Sverige, där en del av verksamheten bedrivs under varumärket Mama Mia. Lideta har idag cirka 50 vårdenheter med omkring 300 000 listade patienter i fem regioner. Vid utgången av 2020 ägde Nordstjernan 84 procent av såväl kapital som röster i Lideta. Övriga ägare utgjordes av familjerna Lewné (Lidetas grundare) och Wahlström/Laurin (Mama Mias grundare). För mer information, se www.lideta.se.

Sektorn Hälsa per den 31 december 2020

	Etac	Attendo	Lideta
Första investeringstidpunkt	2007	2015	2017
Andel av kapital	100%	18%	84%
Andel av röster	100%	18%	84%
<i>Uppgifter om innehaven (2020)</i>			
Nettoomsättning (MSEK)	2 655	12 288	1 406
Börsvärde 2020-12-31 (MSEK) ¹	n/a	7 162	n/a
Totalavkastning ²	n/a	-18%	n/a
Antal anställda (medeltal)	984	18 178	1 017
Verkställande direktör	Michael Wirzberger	Martin Tivéus	Hugo Lewné
Styrelseordförande	Nora F. Larssen	Ulf Lundahl	Ulf Mattsson

1. För noterade innehav. Baserat på totalt antal utestående aktier samt stängningskurs den 30 december 2020.

2. För noterade innehav. Aktiekursutveckling inklusive storägars utdelning.

BYGG & FASTIGHET

NCC

NCC är ett av Nordens största bygg- och fastighetsutvecklingsbolag. Verksamheten omfattar byggnation av bland annat bostäder, kontor, industrilokaler och vägar samt utveckling av kommersiella lokaler. NCC producerar även asfalt och krossprodukter samt utför beläggningsarbeten. Nordstjärnan var vid utgången av 2020 bolagets största aktieägare med en ägarandel om 17 procent av kapitalet och 48 procent av rösterna. NCC är noterat i Stockholm. För mer information, se www.ncc.se.

Bonava

Bonava är en av de största bostadsutvecklarna i norra Europa med omkring 10 000 bostäder i pågående produktion. Bolaget utvecklar och säljer bostäder till konsumenter och investerare på utvalda marknader i Tyskland, Sverige, Finland, Danmark, Norge, St Petersburg, Estland, Lettland och Litauen. Nordstjärnan var vid utgången av 2020 bolagets största aktieägare med en ägarandel om 25 procent av kapitalet och 49 procent av rösterna. Bonava är noterat i Stockholm. För mer information, se www.bonava.com.

Diös

Diös är norra Sveriges ledande fastighetsbolag. Bolaget äger och förvaltar samt utvecklar fastigheter i tio tillväxtstäder med fokus på stadsutveckling och lokal närvaro. Nordstjärnan var vid utgången av 2020 bolagets tredje största aktieägare med en ägarandel om 10 procent av såväl kapital som röster. Diös är noterat i Stockholm. För mer information, se www.dios.se.

Sunparadise

Sunparadise utvecklar, tillverkar och säljer villa-, balkong- och fasadinglasningsprodukter. Bolaget är verksamt i DACH-regionen (Tyskland, Österrike och Schweiz), Skandinavien samt i utvalda länder i övriga Europa. Kunder till Sunparadise inkluderar återförsäljare, byggbolag och bostadsrättsföreningar. Bolagets produktion bedrivs i Turkiet och Polen. Vid utgången av 2020 var Sunparadise helägt av Nordstjärnan. För mer information, se www.sunparadise.com.

Sektorn Bygg & Fastighet per den 31 december 2020

	NCC	Bonava	Diös	Sunparadise
Första investeringstidpunkt	1928	2016	2018	2009
Andel av kapital	17%	25%	10%	100%
Andel av röster	48%	49%	10%	100%
Uppgifter om innehaven (2020)				
Nettoomsättning (MSEK)	53 922	16 997	1 878	539
Börsvärde 2020-12-31 (MSEK) ¹	16 265	8 534	10 331	n/a
Totalavkastning ²	0%	-21%	-9%	n/a
Antal anställda (medeltal)	14 388	2 082	176	401
Verkställande direktör	Tomas Carlsson	Peter Wallin ³	Knut Rost	Rickard Lindqvist
Styrelseordförande	Alf Göransson	Mats Jönsson ⁴	Bob Persson	Olov Boback ⁵

¹ För noterade innehav. Baserat på totalt antal utestående aktier samt stängningskurs den 30 december 2020 (för B-aktien vad gäller NCC och Bonava).

² För noterade innehav. Aktiekursutveckling inklusive återlagt utdelning (för B-aktien vad gäller NCC och Bonava).

³ Peter Wallin tillträdde som ny VD efter Joachim Hallengren den 1 februari 2021.

⁴ Mats Jönsson utsågs till ny styrelseordförande efter Mikael Norman vid bolagets årsstämma den 31 mars 2021.

⁵ Olov Boback utsågs till ny styrelseordförande efter Angela Langemar Olsson den 8 mars 2021.

*Bonava är en av de största bostadsutvecklarna i norra Europa.
Bilden är tagen vid projektet Flisa i Nedersta i utkanten av
Västerhaninge söder om Stockholm.*

2021090605163

DISTRIBUTION & HANDEL

Momentum Group

Momentum Group är en av de ledande återförsäljarna av industriförnödenheter och industrikomponenter, tjänster och service till professionella slutanvändare inom industri- och byggsektorerna i Norden. I november 2019 lämnade Momentum Group ett rekommenderat offentligt uppköpserbjudande till aktieägarna i Swedol, vilket fullföljdes i mars 2020. Därigenom blev Swedol ett helägt dotterföretag till Momentum Group och avnoterades från Stockholmsbörsen. Nordstjernan var vid utgången av 2020 Momentum Groups största aktieägare med en ägarandel om 54 procent av kapitalet och 53 procent av rösterna. Momentum Group är noterat i Stockholm. För mer information, se www.momentum.group.

Sektorn Distribution & Handel per den 31 december 2020

	Momentum Group
Första investeringstidpunkt	2015 ¹
Andel av kapital	54%
Andel av röster	53%
<i>Uppgifter om innehavet (2020)</i>	
Nettoomsättning (MSEK) ¹	9 214
Börsvärde 2020-12-31 (MSEK) ²	7 229
Totalavkastning ³	22%
Antal anställda (2020-12-31)	2 670
Verkställande direktör	Ulf Liljus
Styrelseordförande	Johan Sjö

¹ Pro forma som om Momentum Group förvärvat Swedol per den 1 januari 2020.

² Baserat på totalt antal utslående aktier samt stängningskurs för B-aktien den 30 december 2020.

³ Aktiekursutveckling inklusive återlagd utdelning för B-aktien.

⁴ Avser Nordstjernans investering i Swedol, som 2020 förvärvades av Momentum Group. Nordstjernans första investering i Momentum Group ägde rum 2019.

NORDSTJERNAN KREDIT

Nordstjernan Kredit är ett affärsområde inom högavkastande kreditinvesteringar. Affärsområdet fokuserar på investeringsmöjligheter i högavkastande företagslån, obligationer och preferensaktier i såväl noterade som onoterade företag. Nordstjernan Kredit stöttar därmed företagens affärsplaner för att utvecklas till bättre, långsiktigt hållbara och konkurrenskraftiga företag.

Vid utgången av 2020 hade Nordstjernan Kredit innehav i totalt 54 olika kreditinstrument utgivna av 38 olika bolag och ett substansvärde om 2,5 Mdr SEK.

NORDSTJERNAN GROWTH

Affärsområdet Nordstjernan Growth etablerades i slutet av 2020 för att göra investeringar i tillväxtbolag inom sektorn *Tillväxt & Ny teknik* och bidra till bolagens utveckling genom sitt aktiva ägande. Målet är att över tid bygga en portfölj av investeringar med tydlig tillväxtprofil med möjlighet för flera av dessa investeringar att bli långsiktiga innehav för Nordstjernan.

I mars 2021 investerade Nordstjernan Growth i det snabbväxande fintech-bolaget Roaring, som tillhandahåller digitala tjänster till bolag som är i behov av att automatisera kunddataprocesser och kundkännedomskontroller.

Investeringsstrategi

Nordstjernen är ett investeringsföretag vars affärsidé är att som aktiv ägare skapa långsiktig värdetillväxt definierat som ökning av substansvärdet och den årliga vinsten. Vår investeringsverksamhet är indelad i tre affärsområden:

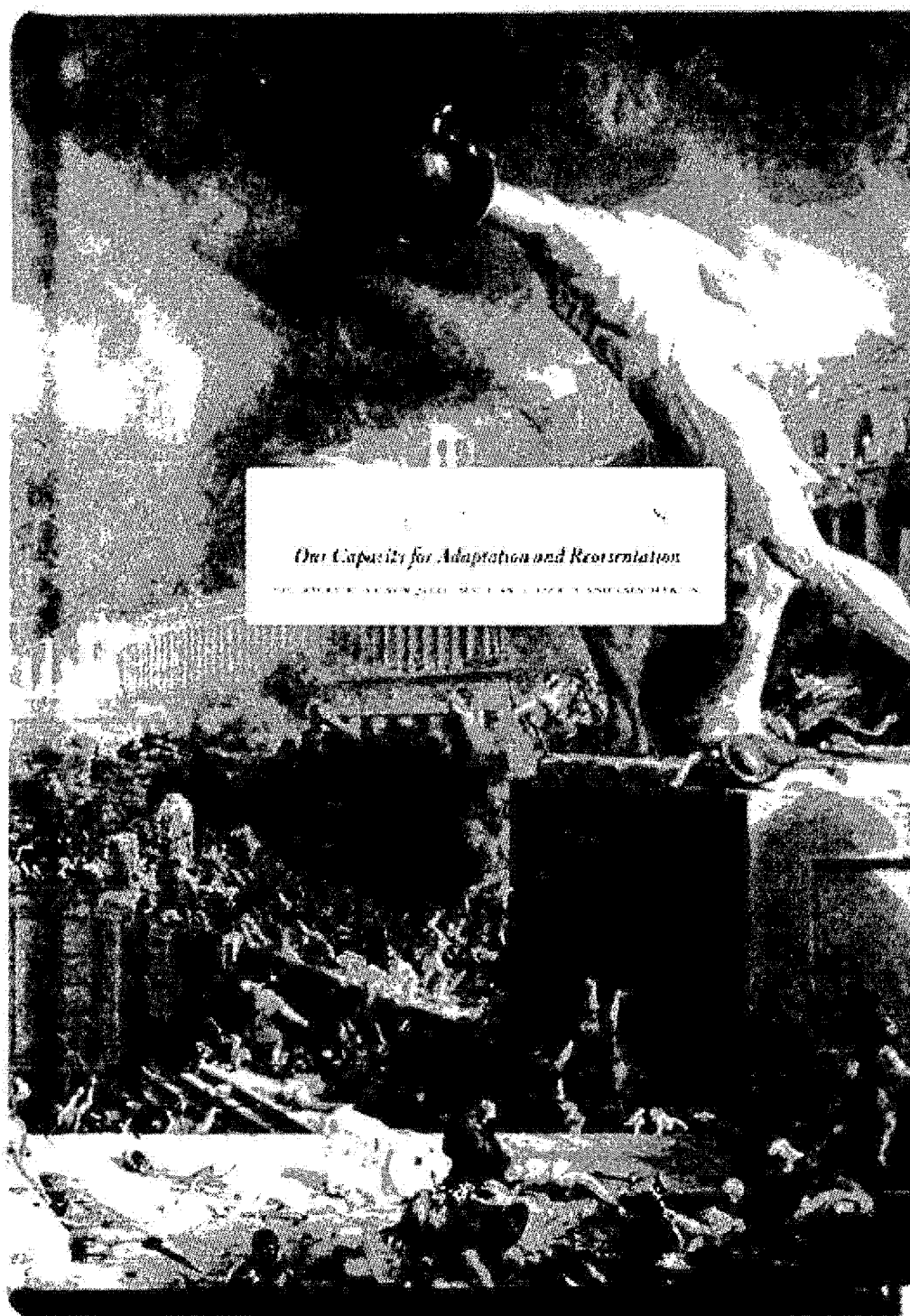
- *Nordstjernen Investment* (investeringar i noterade och onoterade bolag inom sektorerna Industri, Hälsa, Bygg & Fastighet samt Distribution & Handel)
- *Nordstjernen Growth* (investeringar inom sektorn Tillväxt & Ny teknik)
- *Nordstjernen Kredit* (investeringar i obligationer, företagslån och preferensaktier).

Nordstjernen investerar primärt i bolag med marknadsledande positioner och uthålliga konkurrensfördelar, en stark position i värdekedjan och som är verksamma i nischer med starka strukturella marknadstrender.

Genom att vara en aktiv och ansvarsfull ägare skapar Nordstjernen industriella och kommersiella värden. Vi har en långsiktig och industriell syn på företagsutveckling, vilket innebär att vi har möjlighet att genomföra de strategiska satsningar som är långsiktigt bäst för våra bolag.

Nordstjernen strävar efter att uppnå bästa potential i samtliga bolag som vi är engagerade i och efter att ha ett nära samarbete med bolagen för att driva strategisk och operationell förädling. Vi skapar vår värdetillväxt genom att arbeta med långsiktig utveckling av våra bolag. Nordstjernen tillför värde genom att kombinera industriell och finansiell kompetens med stöd av ett brett affärsnätverk. Det aktiva ägandet utövas främst genom styrelsearbete och rådgivning till bolagens företagsledningar. Vi utser erfarna och engagerade styrelser som kan bistå ledningarna i våra bolag.

Nordstjernen har en stark kapitalbas och ett investeringsutrymme om cirka 5 Mdr SEK. Vi investerar i såväl mogna bolag som tillväxtbolag. Det kan exempelvis vara bolag som behöver externt kapital, industriellt kunnande och nätverk för att antingen fortsätta expandera genom organisk tillväxt och tilläggsförvärv, eller för att genomföra kostnads- och kapitalrationaliseringar. Det kan också vara frågan om företag som ska genomföra ägarförändringar och som söker en ny långsiktig ägare. Nordstjernen är normalt största ägare, men inte med nödvändighet majoritetsägare. Vi äger gärna bolag tillsammans med entreprenörer och andra ägare.

Det fysiska Engelsbergsseminariet 2020, "Society in Crisis", ersattes av det digitala Engelsberg Ideas (se även www.engelsbergideas.com).

Engagemang

Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål

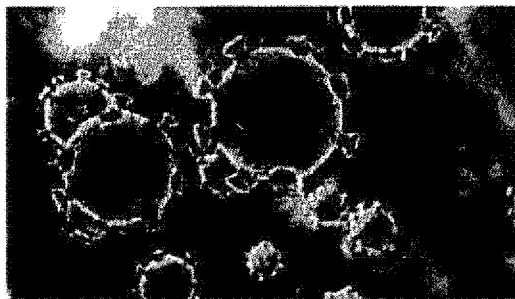
Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål är inte bara Nordstjernans kapitalmässigt största ägare utan arbetar även med att bidra till samhällsnyttan. Stiftelsen grundades 1947 av Generalkonsul Axel Ax:son Johnson (1876–1958) tillsammans med hans hustru Margaret (1887–1966). Dess huvudsakliga ändamål är att allmänt främja vetenskaplig forskning. Sedan 1999 har stiftelsen valt att stödja de humanistiska vetenskaperna och samhällsvetenskaperna. Den står bland annat bakom mediebolaget Axxess Publishing AB, som äger den fria TV-kanalen Axxess Television och den vetenskapliga tidskriften Axxess Magasin, samt den internationella nättidskriften Engelsberg Ideas. Kurt Almqvist är stiftelsens VD. PJ Anders Linder är chefredaktör för Axxess Magasin och VD för Axxess Publishing AB. För mer information, se www.axsonjohnsonfoundation.org.

Engelsbergs Bruk

Nordstjernan bevarar, bekostar och utvecklar världsarvet Engelsbergs Bruk. Det grundades år 1681 och utvecklades till ett av världens då modernaste järnbruk. Engelsbergs Bruk är det enda bruk i Sverige som bevarar såväl byggnader som åtskilligt av den tekniska utrustningen. År 1993 blev Engelsbergs Bruk upptaget på UNESCO:s världsarvslista. I Engelsbergsarkivet finns i princip samtliga handlingar bevarade från de företag som ägts av Nordstjernan och familjen Ax:son Johnson. För mer information, se www.engelsberg.se.

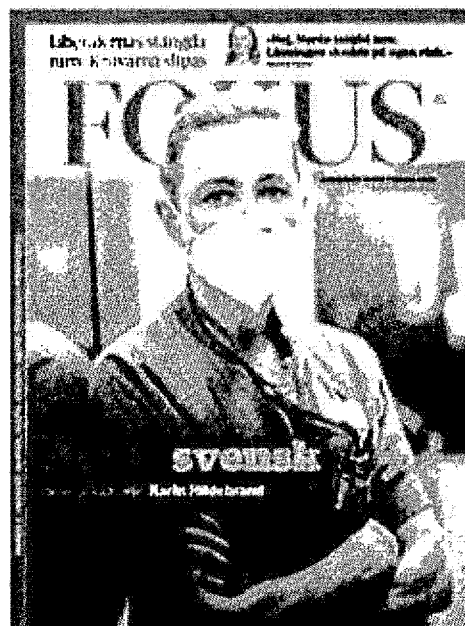
Coronaforskning

Nordstjernan är donator till Karolinska Institutets (KI) forskning på Coronaviruset för att bekämpa infektionen covid-19. En donation från Nordstjernan i mars 2020 har gjort att KI kunnat bygga upp en biobank som tillgängliggör data för att bekämpa pandemin, bland annat genom att kunskaperna om immunitet och tillfrisknande ökar. För ytterligare information, se <https://news.cision.com/se/karolinska-institutet/>.

Fokus

Nordstjernan är största aktieägare i FPG Media AB, som ger ut nyhetsmagasinet Fokus. "Innehåll. Det är vad Fokus handlar om", skriver Jon Åsberg, chefredaktör. "Varje vecka vill vi ge våra läsare nya kunskaper och så frön till nya tankar om politik, kultur, ekonomi, vetenskap och samhälle i stort. Fokus är oberoende, självständig och uppriktig. Vi vill upplysa och ibland kanske uppröra våra läsare, men inte uppföstra dem." De senaste åren har FPG Media expanderat genom uppköp av Vetenskapsmedia i Sverige AB, med titlar som Språktidningen och Modern Psykologi. Fokus har lanserat en helt ny digital plattform, har utsett "Årets svensk" och utvecklat andra evenemang, exempelvis kommunrankningen "Bäst att bo". Jon Åsberg är chefredaktör och VD. Johan Hakelius är politisk chefredaktör. För mer information, se www.fokus.se.

Centrum för rättvisa

Nordstjernan är bidragsgivare till Centrum för rättvisa. Centret bildades 2002 som en ideell och oberoende aktör med uppdrag att värna enskildas fri- och rättigheter. Sedan dess har Centrum för rättvisa steg för steg etablerat sig som Sveriges ledande organisation på detta område. Fredrik Bergman är chef för Centrum för rättvisa. Tomas Nicolin, som även är styrelseledamot i Nordstjernan, är centrets ordförande. För mer information, se www.centrumforrattvisa.se.

Historia

1890-talet: Rederiet grundas

Nordstjernans grundare, Axel Johnson (1844–1910), föds i en sadelmakarfamilj i Jönköping. Han flyttar som ung till Stockholm, arbetar sig upp i en sidenkramhandel samtidigt som han förkovrar sig med självstudier i bland annat engelsk och tysk affärskorrespondens. Under 1870-talet bedriver han verksamhet i en egen firma, som importerar kol och exporterar järn. Han blir snabbt framgångsrik.

Rederiverksamhet är ett naturligt nästa steg när Axel Johnson utvecklar sin affärsrörelse. Med pengar han tjänat på aktieaffärer förvärvar han det lilla tremastade ångfartyget Annie Thérèse, uppkallat efter hans hustru. Nordstjernan grundas den 19 maj 1890 när fartyget sätts på bolag. Verksamheten växer i snabb takt. Redan i början av 1900-talet är Nordstjernan ett av de främsta rederierna i Sverige.

1900-talet: La Platalinjen bildas

Vid sekelskiftet producerar Brasilien omkring 90 procent av allt kaffe som dricks runt om i världen. Den så kallade Kaffekonferensen, bestående av tyska och brittiska redare, kontrollerar all kaffetransport från Brasilien till Europa. Som ett sätt att ta sig in på marknaden startar Nordstjernan 1905 en ny linje, den så kallade La Platalinjen, mellan Göteborg och Buenos Aires – den enda sydamerikanska hamn som kan komma i fråga när Brasiliens hamnar är stängda. I stället för det utomlands svåruttalade namnet "Nordstjernan" används "Johnson Line". Därför finns ett "J" i den rederiflagga som allti-jämt är Nordstjernans märke.

Fem år senare är La Platalinjen fast etablerad. Axel Johnson ställer de tyska redarna inför ett ultimatum: släpp in Johnson Line i Kaffekonferensen – annars blir det priskrig. Nordstjernan tillåts frakta kaffe framför allt

till de skandinaviska marknaderna, något som kommer att få stor betydelse för Nordstjernans fortsatta ekonomiska expansion. Tjugo år efter dess blygsamma start är Nordstjernan ett betydelsefullt transatlantiskt rederi.

1910-talet: Ny teknik som drivkraft

Axel Ax:son Johnson (1876–1958), eller Generalkonsuln som han kommer att kallas efter att ha ärvt sin fars uppdrag som Siam (nuvarande Thailand) konsul i Sverige, tar över efter sin fars död år 1910. Han får ingen bra start som ledare för faderns företagsgrupp då han ger sig i kast med att fusionera två fartygstillverkare – Bergsunds Mekaniska Verkstad och Motala Mekaniska Verkstad. Affären går över styr och det ska dröja till mitten av 1940-talet innan han kan införliva ett varv i sin företagsgrupp.

Axels nästa projekt blir också stort och visionärt, men väsentligt mer framgångsrikt. När det dieseldrivna fraktfartyget Suecia beställs 1911 blir Nordstjernan en pionjär i övergången från ång- till dieseldrift för ocean-gående lastfartyg. Dieselmotorerna är dels mindre personalkrävande än ångmaskiner, dels tar bränslet väsentligt mindre av fartygens värdefulla lastutrymme i anspråk. Nordstjernan anammar den nya tekniken och säljer de äldre fartygen innan konkurrerande rederier hunnit inse vad som håller på att hända.

Första världskrigets inledande år blir en tid av framgång för det expansiva rederiet i det neutrala Sverige. Fraktraterna stiger och vinsterna rullar in. 1917 inleder dock tyskarna sitt så kallade oinskränkta ubåtskrig, då de i strid med gällande konventioner angriper handelsfartyg utan förvarning, och Nordsjön spärras av. Situationen förbättras dock i takt med att handelsavtal med både Tyskland och Storbritannien förhandlas fram.^W

1920-talet: Nav i en växande grupp

När kriget tar slut fortsätter Nordstjernan att ersätta äldre tonnage med nytillverkade fartyg. I början av 1920-talet kan man öppna nya rutter, främst de så kallade Pacific-linjerna till Nord- och Sydamerikas västkuster via Panamakanalen. På den nordamerikanska västkusten finns expansiva avsättningsmarknader för svenska varor samt billig olja och diesel.

Avesta Jernverk, som förvärvats 1904, blir genom systematisk utveckling av nya legeringar och produktionsmetoder en av världens främsta specialstålstillverkare. Av stålet byggs fartyg som under Nordstjernans flagg skeppar ut stål i världen och fraktar hem importvaror. För att minska Nordstjernans beroende av utländska leverantörer av diesel byggs 1928 Sveriges första raffinaderi i Nynäshamn. Detta leder i sin tur bland annat till etableringen av Nynäs bensinstationer och satsningen på Linjebuss. För att förse raffinaderiet med råvara införlivas tankbåtar i Nordstjernans tonnage.

En biprodukt från raffinaderiet är bindemedlet bitumen, som används i asfalt. Genom att starta Svenska Vägaktiebolaget och Nya Asfalt ger sig Nordstjernan in i bygg- och anläggningsbranschen. De båda bolagen slås så småningom ihop. Via JCC och ABV har dagens NCC här sina rötter.

1930-talet: Fortsatt expansion

Under 1930-talet fortsätter Nordstjernan att växa. Expansionen styrs av två grundtankar. Den första är självhushållningstanken. Generalkonsulns olika företag ska agera i sammanhängande värdekedjor och förse varandra med varor och tjänster. Den andra tanken handlar om konkurrenskraft baserad på teknisk försprång. Generalkonsuln anser att företag värda att satsa på antingen har en unik produkt eller en unik produktionsmetod. Dessutom ska de ha förmåga och resurser att utveckla sina produkter och produktionsmetoder för att hålla konkurrenterna på avstånd.

1940-talet: Nya möjligheter, ny ägarstruktur
Tyskland upprättar i april 1940 den så kallade Skagerackspärren, som i praktiken stänger av Sverige från världshaven. Sverige lyckas så småningom förhandla fram avtal om lejdtrafik, i vilken Nordstjernans fartyg deltar under resten av kriget.

Under kriget förlorar Nordstjernan tio fartyg. Sammanlagt omkommer 128 besättningsmän. Ändå har

Nordstjernan vid krigets slut 24 fartyg fler än vid krigsutbrottet. Under 1940-talet kompletteras företagsgruppen genom förvärvet av Lindholmens varv i Göteborg. Samtidigt införlivas en rad verkstadsföretag, bland annat Karlstads Mekaniska Werkstad/Kamewa med sina världsberömda propellrar.

1947 beslutar Generalkonsuln att genom sitt testamente donera 80 procent av kapitalet i Nordstjernan till en allmännyttig stiftelse, som huvudsakligen allmänt skall främja vetenskap, och en mindre del av kapitalet till en familjestiftelse. Familjestiftelsen får de röststarka aktierna i Nordstjernan. Den 3 augusti 1958 träder testamentet och donationen i kraft.

1950-talet: Ny ledning, oförändrad strategi

Under 1950-talet fortsätter rederiet sin expansion. En fjärde linje, Fjärran Östernlinjen, öppnas och flera nya fartyg beställs. Generalkonsulns äldste son, Axel Ax:son Johnson (1910–1988), ofta kallad Bergsingenjören, har vistats i USA under kriget och åren därefter. När han flyttar hem 1952 börjar han successivt ta över rollen som VD för Nordstjernan. Den yngre brodern Bo Ax:son Johnson (1917–1997) kommer under samma period hem från utlandet för att bli VD för Nynäs Petroleum.

1960-talet: Orientering österut

Vid Generalkonsulns död 1958 omfattar hans företagsgrupp ett hundratal företag i Sverige och utomlands med sammanlagt 22 000 anställda och en årlig omsättning om 1,4 Mdr SEK. Bergsingenjören Axel Ax:son Johnson blir ordförande i Nordstjernan. Strategin är att de befintliga företagen ska växa och internationaliseras.

Den första digitaliseringsvågen sköljer in från USA under tidigt 1960-tal och dataföretaget Datema startas 1964 för att försörja hela gruppen med framför allt administrativ databehandling.

Relationerna med Sovjetunionen, som under Nikita Chrusjtjov genomgår en period av "loväder", utvecklas. Det öppnas möjligheter att köpa olja och kol, samtidigt som Lindholmens varv tar emot sovjetiska beställningar.

Nordstjernan och Salénrederierna slår samman sina verksamheter inom frukt- och grönsaksimport och bildar JS Saba. I slutet av 1960-talet börjar Nordstjernan ställa om till containertrafik – även i detta är man en pionjär i den konservativa rederibranschen. 1966 beställs fyra containerfartyg till mycket höga kostnader och osäker efterfrågan. Men vägspelet går hem.

Ventilfabriken vid Engelsbergs Bruk uppfördes 1917 som en lancashiresmedja för tillverkning av smidbart järn åt Avesta Jernverk. 2011-2016 renoverades byggnaden. Idag arrangeras bland annat seminarier i regi av Nordstjernen samt Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål i Ventilfabriken. \s

1970-talet: Avmattning och oljekris

Konjunkturuppgången som följt efter kriget mattas av i slutet av 1960-talet. Nordstjernans mindre verkstadsföretag får problem med att hålla jämna steg med stora internationella tillverkare av allt från fartygsmotorer till pappersmaskiner.

Den ekonomiska nedgången får förnyad kraft i och med oljekrisen år 1973. Genomslaget blir hårt i alla Nordstjernans verksamheter sjöfarten, verkstäderna, oljan och stålet. Nordstjernan tvingas bryta mot den heliga principen om totalt oberoende. Man börjar diskutera börsnotering av delar av koncernen för att få tillgång till externt riskkapital.

I mitten av decenniet förvärvar Nordstjernan en aktiepost i Stockholms Rederi AB Svea, som i sin tur äger en tredjedel av färjerederiet Silja Line. Med tiden skulle Silja Line expandera och bli en kärnafär i Nordstjernan.

1980-talet: Stora förändringar

Våren 1979 tar Bo Ax:son Johnson över ledningen av Nordstjernan. Efter en tid delas kontrollen av verksamheterna upp så att Bo ansvarar för det stiftelseägda Nordstjernan, medan Bergsingenjören fortsätter verksamheten i A. Johnson & Co (idag Axel Johnson AB), som han äger till 100 procent sedan 1961 efter att brodern Bo sålt 50 procent av aktierna.

1982 slås Svenska Väg och Nya Asfalt samman och JCC (Johnson Construction Company) bildas. Ungefär samtidigt säljer Nordstjernan JS Saba till finansmannen Erik Penser, dock utan varuhuset NK som blir kvar hos Nordstjernan. Några år senare köps JS Saba av A. Johnson & Co.

Nordstjernan tar vid den här tiden ansvaret för en uppgörelse i den svenska specialstålsbranschen genom att Avesta 1984 förvärvar delar av Fagersta, Uddeholm och Sandvik. Trots dessa och andra affärer är Nordstjernan vildvuxet och svårstyrt, samtidigt som många verksamheter brottas med lönsamhetsproblem. Efter ett omfattande strategiarbete beslutas att genomföra en genomgripande omstrukturering samt att ta in en extern VD för att genomföra planen.

Valet faller på Bernt Magnusson, som har erfarenhet från bland annat Swedish Match. Han tillträder vid årsskiftet 1984/1985. Nordstjernan omvandlas nu från ett konglomerat av rörelsedrivande företag i en lång rad

branscher till ett blandat investeringsföretag, där helägda verksamheter samsas med poster i börsnoterade företag. Under åren som följer säljs 180 av de omkring 380 legala enheter som Nordstjernan ägde när Bernt Magnusson tillträdde.

För att säkra tillgången på riskkapital öppnas Nordstjernan för ägarspridning. Nordstjernan blir två bolag Nordstjernan I och II. Nordstjernan I är moderbolag för Nordstjernan II, i vilket i stort sett alla rörelsedrivande tillgångar läggs. Dessa är koncentrerade till rederi-, verkstads- och byggverksamhet. Nordstjernan II börsnoteras 1988 med Nordstjernan I som tydlig huvudägare.

Avesta börsnoteras 1987 och fusioneras sedan med en division i British Steel under namnet Avesta Sheffield. När aktierna i Avesta Sheffield säljs 1994 är det en epok som tar slut. Utöver Avesta börsnoteras fyra bolag: Databolin (1987), NK (1987), Silja Line (1990) och Linjebuss (1992).

1990-talet: Fokus på byggbranschen

I slutet på 1980-talet väljer styrelsen i Nordstjernan II att satsa på en enda kärnverksamhet – byggbranschen. Här finns traditioner att bygga på. Strå Kalkbruk förvärvades 1915, Nya Asfalt startades 1928 och Svenska Väg 1930. 1985 svarar byggverksamheten för 30 procent av Nordstjernans omsättning. NCC (Nordic Construction Company) bildas 1988 genom en sammanslagning av JCC och Armerad Betong Vägförbättringar (ABV).

Mycket av det kapital som frigörs när de många företagen säljs och börsnoteras investeras i 1980-talets hetaste sektor – fastigheter. Därmed läggs grunden till ännu en turbulent period. 1989 slås Nordstjernan II ihop med det största dotterföretaget, NCC, under namnet NCC. Nordstjernan I leds av veteranen Bertil Hansson. Han efterträds 1992 av Hans Larsson. Bygg- och fastighetskrisen i början av 1990-talet utsätter NCC för stora påfrestningar. Genom förvärvet av SIAB våren 1997 förverkligas dock målet att bli ett av de ledande byggföretagen i Norden.

Vid bolagsstämman 1997 lämnar Bo Ax:son Johnson Nordstjernans styrelse efter 50 år i koncernens tjänst. Han avlider en månad senare och efterträds av sin dotter Viveca Ax:son Johnson. Kusinerna Antonia Ax:son Johnson och Viveca Ax:son Johnson övertar nu ansvaret för Nordstjernan. Johan Björkman (1944–2007), som

även var ordförande i bland annat Stenbeckbolaget Invik och Tredje AP-fonden, väljs in i Nordstjernans styrelse, så även Marcus Storch, tidigare VD för AGA. Johan Björkman blir också ordförande i Nordstjernan.

2000-talet: Nystart

Nordstjernans nya styrelse utser 1999 Tomas Billing till VD. Han har tidigare bland annat varit VD för fastighetsbolaget Hufvudstaden. Nordstjernan består av en stor aktiepost i NCC, huset på Stureplan, ett mindre hus på Karlavägen, Engelsbergs Bruk och Avesta Herrgård. Tomas Billing prioriterar två saker: att förbättra lönsamheten i NCC och att se till att Nordstjernan inte har alla ägg i samma korg.

Den nya styrelsens och ledningens strategi bygger vidare på Nordstjernans industriella tradition och långa erfarenhet av att äga och utveckla företag. Affärsidén formuleras så här: "Nordstjernan är ett investeringsföretag som genom aktivt ägande i företag med huvudkontor i Norden skapar långsiktig värdetillväxt".

Det nya millenniets första decennium präglas av investeringar i medelstora bolag med tillväxtpotential. Bland annat förvärvas KMT (maskiner för vattenskärning och precisionsslipning), Exel Composites (produkter i kol- och glasfiber), Välinge (golvsystem), Ramirent (maskinuthyrning), Active Biotech (bioteknik), GP Plastindustri/Rosti Group (formsprutade plastkomponenter), Sirius Machinery (tubfyllningsmaskiner), Etac (produkter för personer med nedsatt rörelseförmåga), Salcomp (laddare för mobiltelefoner), Ekornes (möbler) samt WinGroup/Sunparadise (inglasningsprodukter).

Under tiden formar Tomas Billing successivt ett ledningsteam. Till Nordstjernan knyts bland andra Peter Hofvenstam, Angela Langemar Olsson, Mats Heiman, Nora F. Larssen och Lars Lindgren.

När Johan Björkman avlider 2007 efterträds han av Viveca Ax:son Johnson som Nordstjernans ordförande.

2010-talet: Kontinuitet och tillväxt

Nordstjernan fortsätter under 2010-talet på den inslagna vägen med investeringar i både onoterade och noterade företag med huvudkontor i Norden. Decenniet inleds med att Nordstjernan förvärvar 20 procent av aktierna i kökstillverkaren Nobia och därigenom blir bolagets största aktieägare.

Nordstjernan gör också avyttringar. Bland annat säljs Välinge 2011, KMT 2013 och nästan hälften av aktierna i Salcomp 2013. I rollen som långsiktig ägare ingår att sälja när mer värde kan skapas i andra ägarkonstellationer. Försäljningarna frigör också kapital till nya investeringar.

I samband med omsorgsbolaget Attendos börsnotering 2015 går Nordstjernan in som stor ägare. Nordstjernans största noterade innehav, NCC, blir två börsnoterade bolag när affärsområdet Housing 2016 knoppas av och börsintroduceras under namnet Bonava. Nordstjernan genomför dessutom flera investeringar under perioden 2012–2016, bland annat i Llentab (stålhallar), Bygghemma (e-handel inom byggprodukter och heminredning), Swedol (handel med bland annat verktyg och arbetskläder), PMC Group/Dacke Industri (hydrauliklösningar) samt PriceRunner (prisjämförelser). 2016 avyttras Bygghemma.

2015 kompletteras Nordstjernans affärsområden för aktieinvesteringar i noterade respektive onoterade bolag genom bildandet av Nordstjernan Kredit under ledning av Thomas Naess. Nordstjernan Kredit investerar i högavkastande företagslån, obligationer och preferensaktier.

Vid årsstämman 2016 lämnar Antonia Ax:son Johnson Nordstjernans styrelse efter 34 år och efterträds av sin dotter Caroline Berg.

Våren 2017 delar Nordstjernan upp sitt vid denna tidpunkt värdemässigt största innehav, den globala plastkomponenttillverkaren Rosti Group, i två bolag – Rosti och Rosti Automotive. I slutet av året köper Nordstjernan aktiemajoriteten i Lideta, som bedriver primärvård och företagshälsovård. I början av 2018 förvärvar Lideta i sin tur barn- och mödrahälsovårdsföretaget Mama Mia och ett år senare affärsområdet Primärvård från Aleris.

Under 2018 blir Nordstjernan även Swedols klart största aktieägare genom att först förvärva merparten av den, vid tidpunkten, näst största ägarens aktier och därefter lämna ett så kallat budpliktsbud till aktieägarna i Swedol. 2018–2019 blir Nordstjernan dessutom en av de större aktieägarna i fastighetsbolaget Diös.

Vid Nordstjernans årsstämma i maj 2019 lämnar Tomas Billing VD-posten efter tjugo år. Den som tar över VD-skapet är Peter Hofvenstam, som i nästan tjugo år varit vice VD.

Sommaren 2019 förvärvar Nordstjernans helägda dotterföretag Etac 70 procent av aktierna i amerikanska HoverTech International, en ledande tillverkare av luft-assisterade förflyttningshjälpmedel. Förvärvet stärker Etacs globala ställning som leverantör inom patient-hantering. Affären ligger även i linje med Nordstjernans ambition att bygga en starkare närvaro inom sjuk- och hälsovård.

Under de två sista åren av 2010-talet koncentrerar Nordstjernan samtidigt ägandet till större och något färre bolag. Det minskar komplexiteten och frigör tid för att fortsätta arbetet med att hitta nya investeringar. 2018 säljer Nordstjernan hela sitt innehav i möbelföretaget Ekornes, efter ett decennium som bolagets största aktieägare, genom att acceptera kinesiska Qumeis bud på samtliga aktier i bolaget.

Ett år senare förhandlar Nordstjernan fram ett bud på samtliga aktier i Ramirent från det franska maskinuthyrningsföretaget Loxam med en betydande budpremie. Nordstjernan, som varit huvudägare i Ramirent sedan bolaget 2004 förvärvade NCC:s avknoppade maskinuthyrningsföretag Altima, accepterar budet.

Under 2019 avyttrar Nordstjernan även det kvarvarande innehavet i Salcomp till kinesiska Lingyi iTech. Transaktionen görs gemensamt med Sjätte AP-fonden, som var Salcomps andra aktieägare.

2020-talet: Ny strategi och organisation

Under 2019 blir Nordstjernan största aktieägare i Momentum Group, en av de ledande nordiska återförsäljarna av industriförnödenheter och industri-komponenter. I november 2019 lämnar Momentum Group ett rekommenderat offentligt uppköpserbjudande till aktieägarna i Swedol. Nordstjernan faciliterar affären genom att acceptera vederlag i form av nyemitterade aktier i Momentum Group. Budet fullföljs i mars 2020, varefter Swedol blir ett helägt dotterföretag till Momentum Group. Transaktionen möjliggör en sammanlagning av Momentum Groups affärsområde

TOOLS och Swedol. Efter samgåendet är Nordstjernan en tydlig huvudägare i Momentum Group med en ägarandel om drygt 50 procent av såväl kapitalet som rösterna.

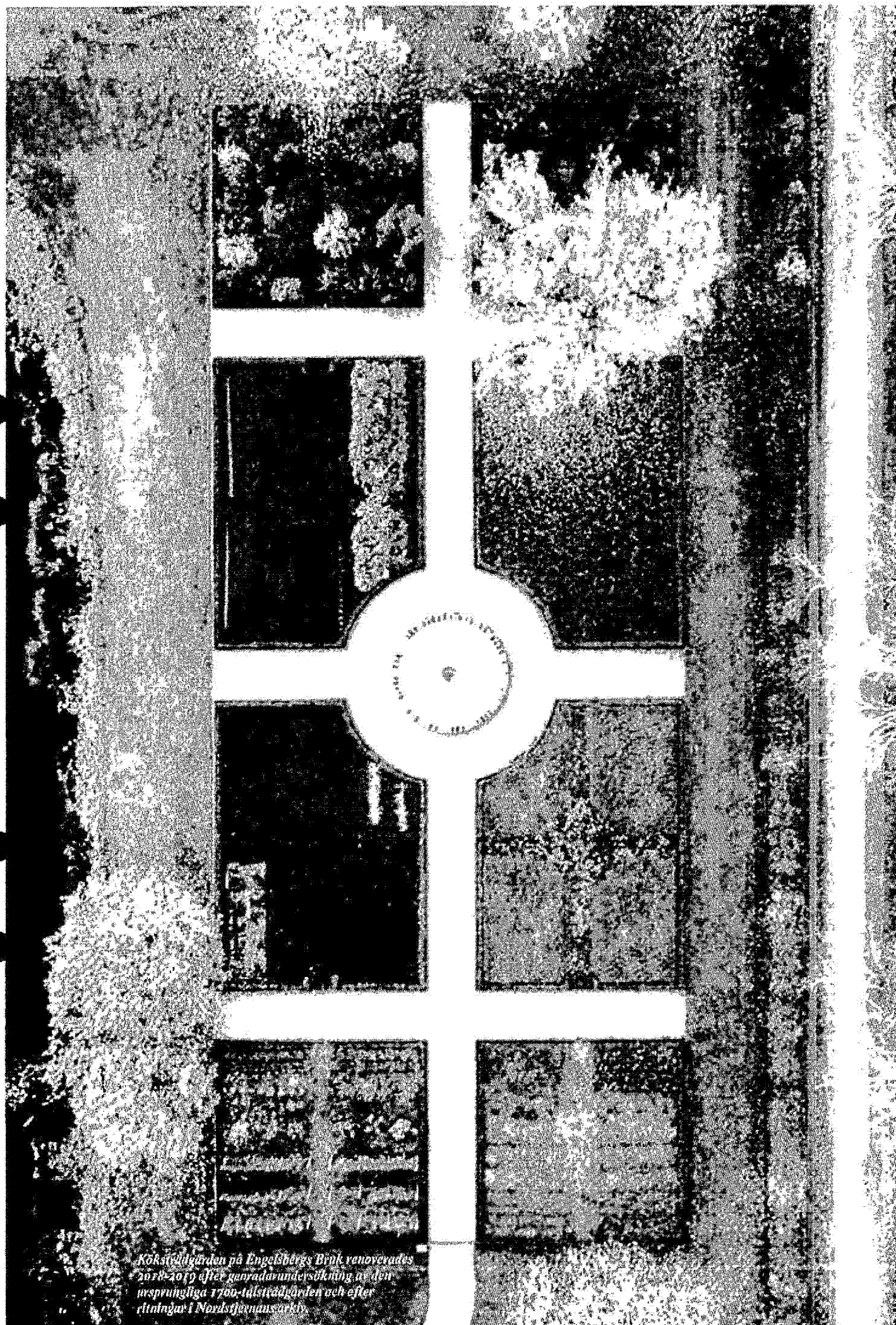
I november 2020 lämnar Nordstjernan ett budpliktsbud till aktieägarna i Momentum Group. Ägare till knappt 3 procent av aktierna accepterar budet.

Koncentrationen av ägandet fortsätter under 2020-talets första år genom avyttring av innehaven i Rosti Automotive, PriceRunner och Nordic Nest.

Under 2020 genomförs den första större revideringen av Nordstjernans strategi sedan 1999. I november införs en ny sektorfokuserad organisation där Nordstjernans investeringsverksamhet delas in i de tre affärsområdena **Nordstjernan Investment** (investeringar i noterade och onoterade bolag inom sektorerna *Industri, Hälsa, Bygg & Fastighet* och *Distribution & Handel*), **Nordstjernan Growth** (investeringar inom sektorn *Tillväxt & Ny teknik*) samt **Nordstjernan Kredit** (investeringar i företagslån, obligationer och preferensaktier).

Samtidigt som den nya organisationen sjösätts bildas en ny ledningsgrupp bestående av Peter Hofvenstam (VD), Khashayar Nikavar (ansvarig för sektorn Industri), Nora F. Larssen (Hälsa), Angela Langemar Olsson (Bygg & Fastighet), Johan Sjö (Distribution & Handel), Fredrik Oweson (Nordstjernan Growth/Tillväxt & Ny teknik), Thomas Naess (Nordstjernan Kredit) samt Marion Bernhardsson (CFO).

Nordstjernan investerar, enligt den nya strategin, i marknadsledande bolag med hållbara konkurrensfördelar i nischer med starka strukturella marknadstrender, där Nordstjernan har kunskap och ett starkt nätverk. Det nystartade affärsområdet Nordstjernan Growth investerar i konkurrenskraftiga, snabbväxande tillväxtbolag med potential att bli ledande inom sina respektive verksamhetsområden. Nordstjernan Growth är en långsiktig aktiv och attraktiv partner till ägare, entreprenörer och bolagsledningar i syfte att skala upp företagens verksamheter och accelerera deras tillväxt.

Köksgårdgården på Engelsbergs Bråk renoverades 2018-2019 efter genradsundersökning av den ursprungliga 1700-talsgårdgården och efter ritningar i Nordstjernans arkiv.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Nordstjernan Aktiebolag ("Nordstjernan" eller "moderbolaget"), organisationsnummer 556000-1421, får härmed avge årsredovisning över moderbolagets och koncernens verksamhet under räkenskapsåret 2020.

Verksamhetsbeskrivning

Ägarstruktur

Nordstjernans största aktieägare är Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse samt Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål, vilka tillsammans äger 99 procent av rösterna och 86 procent av kapitalet i Nordstjernan.

Investeringsstrategi

Nordstjernan är ett investeringsföretag som är inriktat på att skapa långsiktig värdetillväxt genom att aktivt äga och utveckla såväl börsnoterade som onoterade bolag. Nordstjernan är normalt största aktieägare, men inte med nödvändighet majoritetsägare, och äger gärna bolag tillsammans med entreprenörer och andra ägare.

Investeringsverksamheten är sedan den 1 november 2020 organiserad i tre affärsområden:

- *Nordstjernan Investment* (aktieinvesteringar i börsnoterade och onoterade bolag inom sektorerna Industri, Hälsa, Bygg & Fastighet samt Distribution & Handel)
- *Nordstjernan Growth* (investeringar inom sektorn Tillväxt & Ny teknik)
- *Nordstjernan Kredit* (investeringar i obligationer, företagslån och preferensaktier).

Innehav

Nordstjernan var vid utgången av 2020 största aktieägare i följande börsnoterade bolag:

- Momentum Group AB (publ)
- Nobia AB (publ)
- NCC AB (publ)
- Bonava AB (publ)
- Attendo AB (publ).

Per den 31 december 2020 var Nordstjernan även aktieägare i nedanstående börsnoterade bolag:

- Diös Fastigheter AB (publ)
- Active Biotech AB (publ).

Via helägda koncernföretag ägde Nordstjernan per den 31 december 2020 därutöver 100 procent av såväl kapitalet som rösterna i bland annat följande onoterade bolag:

- Etac AB
- Rosti Group AB
- Dacke Industri AB
- Sunparadise Group AG (under räkenskapsåret namnändrat från WinGroup AG).

Vid utgången av 2020 var Nordstjernan dessutom, via ett helägt koncernföretag, största aktieägare i det onoterade bolaget Lideta AB.

Nordstjernan ägde per den 31 december 2020 även, via det helägda koncernföretaget Nordstjernan Kultur och Media AB, 44 procent av såväl kapitalet som rösterna i FPG Media AB, som ger ut nyhetsmagasinet *Fokus*.

Fastigheter

Nordstjernan äger fastigheten Språkmästaren 5 vid Stureplan i Stockholm, det så kallade Nordstjernanhuset. Fastigheten, som inrymmer Nordstjernans huvudkontor, består av cirka 1 200 kvadratmeter butikslokaler och cirka 4 800 kvadratmeter kontorslokaler. Därutöver äger Nordstjernan bland annat Engelsbergs Bruk, Avesta Herrgård och Avesta Myntmuseum. Engelsbergs Bruk är sedan 1993 upptaget på UNESCO:s världsarvslista.

Väsentliga händelser under 2020

Liksom många andra företag och organisationer stod Nordstjernan och Nordstjernans innehav under 2020 inför utmaningar föranledda av den globala spridningen av Coronaviruset (covid-19). Denna globala pandemi spred sig i många länder och runt om i världen implementerades under året politiska åtgärder för att förhindra att samhällen, ekonomier och affärsverksamheter skulle påverkas mer negativt än nödvändigt av viruset.

Nordstjernan och Nordstjernans innehav arbetade under 2020 aktivt för att dämpa effekterna av Coronaviruset. Bland annat bromsade Nordstjernan smittspridningen bland Nordstjernans medarbetare och andra nyckelpersoner genom testning och uppföljning samt med omfattande riktlinjer. Olika scenarier utvärderades löpande för att förutspå och förbereda hantering av potentiella negativa konsekvenser av Coronaviruset. Trots utmaningarna i kölvattnet av pandemin redovisade flera av Nordstjernans innehav ett högre resultat 2020 än 2019.

Förvärv med mera

Under 2020 förvärvade Nordstjernan 5 253 506 aktier av serie B i Bonava AB (publ) ("Bonava") för en köpeskilling om 282 MSEK. Nordstjernan omvandlade 500 000 aktier av serie A i Bonava till aktier av serie B under 2020. Vid räkenskapsårets utgång uppgick Nordstjernans kapitalandel i Bonava till 25 procent jämfört med 20 procent vid årets ingång. Röstandelen uppgick till 49 procent jämfört med 47 procent per den 31 december 2019.

Den 31 mars 2020 erhöll Nordstjernan ett aktievederlag om 22 298 320 aktier av serie B i Momentum Group AB (publ) ("Momentum"), varvid Nordstjernans andel av kapitalet i Momentum ökade till 52 procent jämfört med 15 procent vid årets ingång, samtidigt som

röstandelen steg till 51 procent från 23 procent. Bakgrunden var att Momentum i november 2019 lämnade ett rekommenderat offentligt uppköpserbjudande till aktieägarna i Swedol AB (publ) ("Swedol"), däribland Swedols största aktieägare Nordstjernan, att överlåta samtliga aktier i Swedol till Momentum. För varje aktie i Swedol erbjöds Swedols aktieägare antingen ett kontantvederlag om 46,50 SEK eller ett aktievederlag om 0,40 ny aktie av serie B i Momentum. Nordstjernan hade åtagit sig att acceptera erbjudandet och att välja aktievederlaget.

Den 23 mars 2020 förklarade Momentum erbjudandet ovillkorat efter att samtliga berörda konkurrensmyndigheter godkänt transaktionen samt att erbjudandet accepterats av aktieägare som representerade 98 procent av aktierna i Swedol. Utbetalning av vederlaget till Swedols aktieägare skedde den 31 mars 2020. Momentum påkallade tvångsintösen i syfte att förvärva de resterande aktierna i Swedol. Swedols B-aktie avnoterades från Nasdaq Stockholm i april 2020.

Sedan den 1 april 2020 konsolideras Momentum som ett koncernföretag i Nordstjernan-koncernen.

I november 2020 lämnade Nordstjernan ett offentligt budpliktserbjudande till aktieägarna i Momentum om 120 SEK kontant per aktie i Momentum. Budplikten uppstod till följd av att Nordstjernan i oktober 2020 förvärvade ytterligare 1 aktie i Momentum. Budpliktserbjudandet accepterades av ägare till sammanlagt 2 728 aktier av serie A och 1 327 140 aktier av serie B, motsvarande cirka 3 procent av samtliga aktier och cirka 2 procent av samtliga röster i Momentum. Nordstjernan utbetalade i december 2020 vederlaget om 160 MSEK till de aktieägare i Momentum som hade accepterat erbjudandet. Vid räkenskapsårets utgång uppgick Nordstjernans kapitalandel i Momentum till 54 procent och röstandelen till 53 procent.

Försäljningar

Under 2020 sålde Nordstjernan 18 595 451 aktier i Active Biotech AB (publ) ("Active Biotech") för en försäljningslikvid om 34 MSEK. Försäljningarna gav upphov till ett realisationsresultat om -432 MSEK, samtidigt som nedskrivningar om 423 MSEK återfördes. Vid räkenskapsårets utgång uppgick Nordstjernans andel av kapitalet och rösterna i Active Biotech till mindre än 1 procent jämfört med 13 procent vid årets ingång.

I januari 2020 frånträdde ett helägt koncernföretag till Nordstjärnan samtliga aktier i Rosti Automotive AB i enlighet med ett aktieöverlåtelseavtal som undertecknades i december 2019.

I januari 2020 tecknade Nordstjärnan, via ett helägt koncernföretag, avtal om försäljning av samtliga stam- och preferensaktier i PriceRunner Group AB. Aktierna frånträdde i februari respektive mars 2020.

I december 2020 avyttrade Nordstjärnan, via ett helägt koncernföretag, samtliga aktier i Nordic Nest Group AB (under räkenskapsåret namnändrat från Scand. Design Online Group AB).

Utdelning

Årsstämman i Nordstjärnan den 12 maj 2020 beslöt om en utdelning för räkenskapsåret 2019 om 2 900 (2 700) SEK per aktie, motsvarande totalt 325 (302) MSEK.

Moderbolagets finansiella utveckling under 2020

Resultat

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick under 2020 till -446 (2 013) MSEK. Resultat från andelar i koncernföretag och intresseföretag uppgick totalt till -31 (439) MSEK. Detta resultat bestod 2020 av utdelningar om 46 (464) MSEK, nedskrivningar och återföring av nedskrivningar om netto 135 (-25) MSEK samt realisationsresultat om -212 (-) MSEK. Merparten av årets realisationsresultat uppstod när Nordstjärnan erhöll nyemitterade aktier i Momentum i utbyte mot aktierna i Swedol, eftersom de erhållna aktierna redovisningsmässigt anses vara anskaffade till Momentums aktiekurs den dag då bolaget fullföljde erbjudandet (se även "Förvärv med mera" ovan). Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar och finansiella omsättningstillgångar uppgick totalt till 258 (1 704) MSEK. Detta resultat bestod 2020 av utdelningar om 27 (49) MSEK, räntecinntäkter om 14 (31) MSEK, realisationsresultat om -668 (1 606) MSEK avseende huvudsakligen försäljningar av aktier i Active Biotech (se även "Försäljningar" ovan), valutakursdifferenser om 0 (25) MSEK samt nedskrivningar och återföring av nedskrivningar om netto 369 (-7) MSEK. Räntekostnader och liknande resultatposter uppgick till -11 (-21) MSEK och bestod 2020 av räntekostnader om -11 (-5) MSEK samt valutakursdifferenser om 0 (-16) MSEK. Årets resultat uppgick till -363 (1 940) MSEK.

Moderbolagets försäljning till koncernföretag uppgick under 2020 till 13 (12) MSEK och inköpen från koncernföretag till 9 (7) MSEK.

Finansiell ställning

Moderbolagets finansiella anläggningstillgångar hade per den 31 december 2020 ett redovisat värde om 8 986 (9 455) MSEK. Förändringen förklaras av nettot av aktieförvärv (bland annat av aktier i Momentum och Bonava), aktieförsäljningar (bland annat av aktier i Swedol och Active Biotech), nedskrivningar och återföring av nedskrivningar av långfristiga aktieinnehav samt försäljning av företagsobligationer.

Moderbolagets långfristiga innehav av börsnoterade aktier hade vid årets utgång ett redovisat värde om 7 001 (7 088) MSEK och ett marknadsvärde om 13 925 (13 794) MSEK. Eget kapital i moderbolaget uppgick per den 31 december 2020 till 12 462 (13 150) MSEK och soliditeten till 97 (98) procent.

Per den 31 december 2020 hade moderbolaget likvida tillgångar med ett redovisat värde om 2 595 (2 600) MSEK, varav kortfristiga placeringar i räntefonder om 1 080 (1 875) MSEK. Därutöver innehade moderbolaget företagsobligationer med ett redovisat värde om 615 (1 175) MSEK, vilka ingår i "Andra långfristiga värdepappersinnehav" (se även not 15 på sidorna 50-51). Vid räkenskapsårets utgång hade moderbolaget, liksom vid dess ingång, inte några räntebärande skulder.

Kassaflöde

Under 2020 uppgick kassaflöde från den löpande verksamheten till 127 (-733) MSEK och kassaflöde från investeringsverksamheten till 193 (2 486) MSEK. Moderbolagets förvärv av andelar i koncern- och intresseföretag samt övriga långfristiga värdepappersinnehav uppgick till -453 (-1 290) MSEK och avsåg under 2020 förvärv av aktier i bland annat Bonava och Momentum. Försäljning av andelar i koncern- och intresseföretag samt övriga långfristiga värdepappersinnehav uppgick totalt till 34 (2 479) MSEK och avsåg under 2020 försäljning av aktier i Active Biotech. Under 2020 erhöll moderbolaget utdelningar om sammanlagt 68 (510) MSEK. Förvärv och försäljningar av finansiella anläggningstillgångar uppgick netto till 558 (804) MSEK och avsåg under 2020 främst försäljning av företagsobligationer. Kassaflöde från finansieringsverksamheten uppgick till -325 (-302) MSEK och utgjordes 2020 i sin helhet av lämnad utdelning till Nordstjärnans aktieägare.

Koncernens finansiella utveckling under 2020

Resultat

Nordstjernan-koncernen hade under 2020 en nettoomsättning om 18 823 (19 989) MSEK. Resultat efter finansiella poster uppgick till 400 (2 685) MSEK och årets resultat till 82 (2 306) MSEK. Resultatförändringen jämfört med 2019 beror främst på ett lägre resultat från andelar i intresseföretag.

Finansiell ställning

Koncernens likvida tillgångar uppgick per den 31 december 2020 till 4 531 (3 772) MSEK och de räntebärande skulderna till 5 172 (3 521) MSEK. Vid räkenskapsårets utgång hade koncernen ett eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare om 17 843 (19 086) MSEK, minoritetsintressen om 1 350 (955) MSEK samt en soliditet uppgående till 63 (69) procent.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

I mars 2021 genomförde Nordstjernan, via ett helägt koncernföretag, en investering i Roaring Apps AB ("Roaring") genom att dels teckna nyemitterade aktier i Roaring, dels genom att förvärva aktier från vissa av Roarings befintliga aktieägare. Roaring tillhandahåller digitala tjänster till bolag som är i behov av att automatisera sina kunddataprocesser och kundkännedomskontroller. Per den 12 april 2021 uppgick Nordstjernans andel av aktierna i Roaring till 22 procent.

Nordstjernan och Nordstjernans innehav arbetar alltjämt aktivt för att dämpa effekterna på verksamheten av den globala pandemi som Coronaviruset har gett upphov till.

Nordstjernan har, vid upprättandet av denna årsredovisning, särskilt beaktat hur effekterna av Coronaviruset påverkar samt kan komma att påverka moderbolagets och koncernens framtida utveckling och vilka risker som kan komma att påverka den finansiella rapporteringen i kommande bokslut.

Per den 12 april 2021 är det omöjligt att fullt ut värdera den slutliga påverkan som Coronaviruset kommer att ge upphov till, vare sig på moderbolaget eller koncernen.

Framtidsutsikter

De faktorer som påverkar bedömningen av den framtida utvecklingen för Nordstjernan är främst hänförliga till hur verksamheterna i Nordstjernans innehav utvecklas och hur innehaven värderas. Det som långsiktigt avgör hur framgångsrikt Nordstjernan blir är kompetensen som aktiv ägare.

Nordstjernan och Nordstjernans innehav har en hög beredskap för att hantera utmaningar föranledda av det rådande marknadsläget, vilket påverkas starkt av den pågående pandemin, samt för att tillvarata möjligheter att genomföra förvärv och flytta fram marknadspositioner.

Vid utgången av 2020 hade Nordstjernan ett substansvärde om 35,4 Mdr SEK samt likvida tillgångar, obligationer och outnyttjade kreditfaciliteter om totalt 5,7 Mdr SEK. Tack vare sin starka finansiella ställning kan Nordstjernan långsiktigt understödja de innehav som ställs inför problem eller möjligheter, inte minst i kölvattnet av pandemin.

Risker och riskhantering

Koncernen och moderbolaget är genom sina verksamheter exponerade för finansiella, affärsmässiga och operationella risker, vilka beskrivs kortfattat nedan.

Risker är en central del i moderbolagets investeringsverksamhet. Risker tas i syfte att generera så hög riskjusterad avkastning som möjligt. Risker som ej är förknippade med möjligheter skall minimeras.

Koncernen och moderbolaget arbetar aktivt med hantering av risker föranledda av Coronaviruset. Bland annat bronsas smittspridningen bland medarbetarna genom testning och uppföljning samt med omfattande riktlinjer. Olika scenarier utvärderas löpande för att förutspå och förbereda hanteringen av risker relaterade till Coronaviruset.

För ytterligare information om koncernens och moderbolagets risker och riskhantering hänvisas till not 33 på sidan 59.

Finansiella risker

De huvudsakliga finansiella risker som moderbolaget är exponerat för är *priserisker* (exempelvis aktiekurs-, ränte- och valutarisker), *kreditrisker* samt *likviditetsrisker*. Moderbolagets styrelse har fastställt en finanspolicy som anger övergripande regler för hur finansverksamheten

skall bedrivas i moderbolaget och dess icke rörelse-
drivande helägda koncernföretag. Finanspolicies i de
rörelsedrivande koncernföretagen beslutas av respektive
koncernföretags styrelse.

Affärsmässiga risker

Nordstjernans affärsmässiga risker utgörs huvudsakli-
gen av hög exponering mot enskilda innehav, branscher
och geografiska områden. Andra väsentliga affärsmäs-
siga risker är risken att marknadsförutsättningarna ändras
på sådant sätt att möjligheten att genomföra avyttringar
vid önskvärd tidpunkt och till tillfredsställande villkor
begränsas samt att möjligheterna att göra nya investe-
ringar minskar.

Moderbolagets styrelse utvärderar löpande risk-
exponeringen i Nordstjernan.

Operationella risker

Nordstjernans operationella risker är främst hänförliga
till den verksamhet som bedrivs av bolagets innehav.
Policies för hantering av dessa risker beslutas av respek-
tive bolags styrelse. De operationella riskerna innefattar
bland annat kontraktsrisker, tekniska risker, produktion-
srisker, utvecklingsrisker samt risker för verksam-
hetsstörningar till följd av exempelvis reserestriktioner
samt regler som begränsar offentliga tillställningar och
allmänna sammankomster. Därutöver föreligger opera-
tionella risker relaterade till att verksamheterna kan ge
upphov till egendoms- eller personskador.

Intern kontroll och risk för fel i finansiell rapportering

Nordstjernan arbetar aktivt med att upprätthålla god
tillförlitlighet i sin externa finansiella rapportering.
Emellertid baseras redovisningen av vissa poster på upp-
skattningar och bedömningar och den är därmed behäft-
ad med viss osäkerhet.

För att minimera risken för fel följer Nordstjernans
ledning löpande utvecklingen i bolagets innehav samt

marknadsutvecklingen och prövar kontinuerligt gjorda
uppskattningar och bedömningar. Genom det aktiva
ägandet, som bland annat utövas via styrelserepresenta-
tion, påverkar Nordstjernan innehavens strategi och
beslut samt tar del av ekonomisk rapportering.

Risk för fel i värdering av Nordstjernans innehav

I moderbolaget är den interna kontrollen primärt inrik-
tad på att säkerställa en effektiv och tillförlitlig hantering
och redovisning av köp och försäljningar av värdepapper
samt en korrekt värdering av värdepappersinnehaven.

Moderbolaget har tagit fram detaljerade värderings-
principer som tillämpas vid värderingen av samtliga
innehav.

Miljöpåverkan

Inom vissa koncernföretag bedrivs verksamhet som är
tillståndspliktig enligt den svenska miljöbalken. Till-
stånden avser i huvudsak miljöpåverkan genom utsläpp i
luft och genom buller.

Moderbolaget bedriver en kontorsbaserad verksam-
het vars direkta påverkan på miljön ej bedöms som
väsentlig.

Forskning och utveckling

Vissa koncernföretag bedriver arbete inom forskning
och utveckling. Detta arbete avser allt från kunskaps-
byggande forskning till mer industriellt inriktad
produkt- och metodutveckling. Forsknings- och utveck-
lingsarbetet bedrivs ofta i nära samverkan med respek-
tive koncernföretags kunder och leverantörer.

Moderbolaget bedriver ingen forskning och utveck-
ling och har inga relaterade kostnader balansförda.

Personal

Medelantal anställda uppgick under 2020 till 8 718
(18 261) i koncernen och 20 (18) i moderbolaget. Ytter-
ligare upplysningar om antal anställda och personal-
kostnader framgår av noterna 26–27 på sidorna 55–56.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till årsstämmans förfogande stående vinstmedel

balanserade vinstmedel	12 688 778 012 SEK
årets resultat	-362 755 180 SEK
	<u>12 326 022 832 SEK</u>

disponeras enligt följande

till aktieägarna utdelas	
3 200 SEK per aktie	358 400 000 SEK
i ny räkning överföres	<u>11 967 622 832 SEK</u>
	12 326 022 832 SEK

Styrelsen bedömer att moderbolagets och koncernens eget kapital och likviditet efter den föreslagna vinstutdelningen kommer att vara betryggande i relation till verksamhetens art, omfattning och risker.

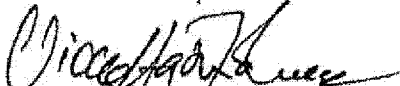
Soliditeten uppgår, justerat för den föreslagna utdelningen, till 96 procent i moderbolaget och till 63 procent i koncernen per den 31 december 2020. Detta innebär goda förutsättningar för moderbolaget och koncernen att kunna fullgöra sina förpliktelser.

Styrelsens motiverade yttrande avseende förslaget till vinstdisposition kommer även att finnas tillgängligt hos moderbolaget samt vid årsstämman.

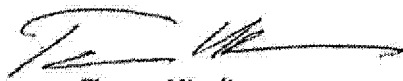
Beträffande Nordsjernans resultat och finansiella ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med tillhörande noter och tilläggsupplysningar för koncernen och moderbolaget.

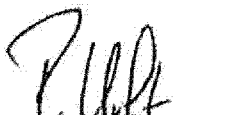
Om inget annat framgår anges belopp i miljoner svenska kronor (MSEK). Avrundningsdifferenser kan förekomma. Den period som avses är, om inget annat framgår, 1 januari–31 december för resultaträkningsrelaterade poster respektive 31 december för balansräkningsrelaterade poster.

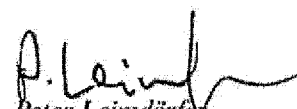
Stockholm den 12 april 2021

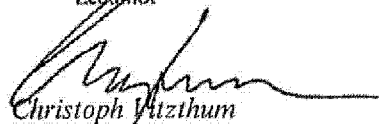

Viveca Ax:son Johnson
Ordförande

Caroline Berg
Vice ordförande

Tomas Nicolin
Ledamot

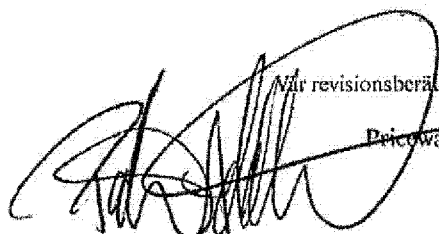

Peter Höfvenstam
Verkställande direktör

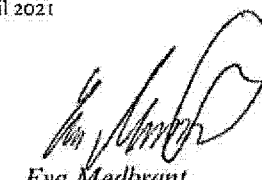

Peter Leimdörfer
Ledamot

Christoph Witzthum
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 12 april 2021

PricewaterhouseCoopers AB

Patrik Adolfson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Eva Medbrant
Auktoriserad revisor

Resultaträkning för koncernen

MSEK	Not	2020	2019
Nettoomsättning	2	18 823	19 989
Kostnader för sålda varor		-11 141	-13 876
Bruttoresultat		7 682	6 113
Försäljnings- och administrationskostnader	14, 26, 28, 29	-7 203	-5 554
Forsknings- och utvecklingskostnader		-62	-151
Resultat från fastighetsförvaltning	3	11	20
Nedskrivning av immateriella anläggningstillgångar	13	-3	-
Resultat från andelar i koncernföretag	4, 13	22	246
Resultat från andelar i intresseföretag	5	153	1 667
Övriga rörelseintäkter	6	169	112
Övriga rörelsekostnader	6	-74	-65
Rörelseresultat		695	2 388
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	7	-353	395
Resultat från finansiella omsättningstillgångar	8	285	178
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-227	-276
Resultat efter finansiella poster		400	2 685
Skatt på årets resultat	11	-318	-379
ÅRETS RESULTAT	32, 34	82	2 306
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		76	2 306
Minoritetsintressen	12	6	0

Balansräkning för koncernen

MSEK	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR	32, 34		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	13		
Goodwill		5 316	6 358
Övriga immateriella anläggningstillgångar		523	506
Summa Immateriella anläggningstillgångar		5 839	6 864
Materiella anläggningstillgångar	14		
Byggnader och mark		936	847
Maskiner och inventarier		1 121	982
Pågående nyanläggningar		64	174
Summa Materiella anläggningstillgångar		2 121	2 003
Finansiella anläggningstillgångar	15		
Andelar i intresseföretag	17	5 391	5 944
Fordringar hos intresseföretag		—	26
Andra långfristiga värdepappersinnehav		5 371	4 933
Övriga långfristiga fordringar	11	716	572
Summa Finansiella anläggningstillgångar		11 478	11 475
Summa Anläggningstillgångar		19 438	20 342
Omsättningstillgångar			
Varulager och dylikt			
Material- och varulager	18	2 935	2 197
Förskott till leverantörer		2	4
Summa Varulager och dylikt		2 937	2 201
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 676	1 873
Fordringar hos intresseföretag		2	2
Övriga kortfristiga fordringar	11	399	459
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		501	249
Summa Kortfristiga fordringar		3 578	2 583
Kortfristiga placeringar		1 080	1 875
Kassa och bank		3 451	1 897
Summa Omsättningstillgångar		11 046	8 556
SUMMA TILLGÅNGAR		30 484	28 898

MSEK	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32, 34		
Eget kapital	19		
Aktiekapital		112	112
Annat eget kapital inklusive årets resultat		17 731	18 974
<i>Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare</i>		17 843	19 086
Minoritetsintressen	12	1 350	955
Summa Eget kapital		19 193	20 041
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	176	140
Uppskjuten skatt	11	225	191
Övriga avsättningar	21	353	174
Summa Avsättningar		754	505
Långfristiga skulder	22		
Skulder till kreditinstitut		4 394	3 053
Övriga långfristiga skulder		1 139	2 339
Summa Långfristiga skulder		5 533	5 392
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		778	468
Förskott från kunder		63	46
Leverantörsskulder		2 067	1 205
Skulder till intresseföretag		6	6
Skatteskulder	11	131	123
Avsättningar	21	2	9
Övriga kortfristiga skulder		647	115
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	1 310	988
Summa Kortfristiga skulder		5 004	2 960
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		30 484	28 898

För uppgifter om ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se noterna 24 och 25.

Förändringar i koncernens eget kapital

MSEK	Eget kapital hänfört till moderbolagets aktieägare				Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa	Minoritetsintressen	
Ingående eget kapital 2019-01-01	112	16 823	16 935	991	17 926
Årets resultat	–	2 306	2 306	0	2 306
Omräkningsdifferenser m.m.	–	233	233	–2	231
Aktierelaterad ersättning	–	–4	–4	–	–4
Aktuariella vinster och förluster, förmånsbestämda pensionsplaner	–	–93	–93	–	–93
Skatt redovisad direkt mot eget kapital ¹	–	16	16	–	16
Förändring innehav aktier i eget förvar ²	–	0	0	–	0
Förändring ägarandel ³	–	–1	–1	–	–1
Transaktioner med minoriteten	–	–4	–4	–1	–5
Utdelning	–	–302	–302	–33	–335
Utgående eget kapital 2019-12-31	112	18 974	19 086	955	20 041
Årets resultat	–	76	76	6	82
Omräkningsdifferenser m.m.	–	–457	–457	–57	–514
Aktierelaterad ersättning	–	4	4	0	4
Aktuariella vinster och förluster, förmånsbestämda pensionsplaner	–	–16	–16	–2	–18
Skatt redovisad direkt mot eget kapital ¹	–	3	3	–	3
Förändring innehav aktier i eget förvar ²	–	–10	–10	–	–10
Förändring ägarandel ³	–	8	8	–	8
Transaktioner med minoriteten ⁴	–	–526	–526	449	–77
Utdelning	–	–325	–325	–1	–326
Utgående eget kapital 2020-12-31	112	17 731	17 843	1 350	19 193

1 För ytterligare information om skatt, se not 11.

2 Avser dotter- och intresseföretags innehav av aktier i eget förvar.

3 Avser förändring av Nordstjernans ägarandel i intresseföretag vid intresseföretags köp eller försäljning av aktier i eget förvar.

4 Avser i allt väsentligt förändringar i minoriteten i samband med Momentum Groups förvärv av Swedol.

Kassaflödesanalys för koncernen

MSEK	Not	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Röreliseresultat		695	2 388
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	30	1 416	-725
Betald skatt		-417	-365
Finansiella intäkter och kostnader		26	-8
		1 720	1 290
Förändringar i rörelsekapitalet			
Ökning (-)/minskning (+) av varulager		126	-319
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar		40	76
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder		228	-616
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga avsättningar		12	-1
		406	-860
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 126	430
Investeringsverksamheten			
Förvärv av andelar i koncernföretag	31	-915	-2 255
Förvärv av andelar i intresseföretag och övriga finansiella anläggningstillgångar		-308	-1 289
Försäljning av andelar i koncernföretag	31	-6	331
Försäljning av andelar i intresseföretag och övriga finansiella anläggningstillgångar		512	2 479
Erhållen utdelning från intresseföretag och övriga företag		72	443
Ökning (-)/minskning (+) av långfristiga fordringar		58	11
Ökning (+)/minskning (-) av långfristiga skulder		0	-14
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-2 021	-1 823
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1 113	2 104
Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar		-511	-617
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		5	24
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 001	-606
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån		1 508	1 979
Amortering av lån		-377	-938
Lämnad utdelning		-325	-335
Ökning (-)/minskning (+) av långfristiga räntebärande fordringar		-	-2
Ökning (+)/minskning (-) av långfristiga räntebärande skulder		7	75
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga räntebärande skulder		-110	69
Förändring av minoritetsintressen		-10	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		693	848
ÅRETS KASSAFLÖDE	34	818	672
Likvida tillgångar vid årets början	31	3 772	3 095
Årets kassaflöde		818	672
Kursdifferens i likvida tillgångar		-59	5
Likvida tillgångar vid årets slut	31	4 531	3 772

Resultaträkning för moderbolaget

MSEK	Not	2020	2019
Nettoomsättning	2	15	16
Bruttoresultat		15	16
Försäljnings- och administrationskostnader	14, 26, 28, 29	-174	-147
Resultat från fastighetsförvaltning	3	13	22
Rörelseresultat		-146	-109
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i koncernföretag	4	-77	42
Resultat från andelar i intresseföretag	5	46	397
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	7	-262	1 658
Resultat från finansiella omsättningstillgångar	8	4	46
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-11	-21
Resultat efter finansiella poster		-446	2 013
Bokslutsdispositioner	10	40	-38
Skatt på årets resultat	11	43	-35
ÅRETS RESULTAT	32, 34	-363	1 940

Balansräkning för moderbolaget

MSEK	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR	32, 34		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	14		
Byggnader och mark		118	114
Maskiner och inventarier		29	31
Pågående nyanläggningar		33	26
Summa Materiella anläggningstillgångar		180	171
Finansiella anläggningstillgångar	15		
Andelar i koncernföretag	16	3 175	2 658
Andelar i intresseföretag	17	3 061	3 202
Andra långfristiga värdepappersinnehav		2 706	3 594
Övriga långfristiga fordringar	11	44	1
Summa Finansiella anläggningstillgångar		8 986	9 455
Summa Anläggningstillgångar		9 166	9 626
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		5	5
Fordringar hos koncernföretag		1 132	1 233
Övriga kortfristiga fordringar	11	8	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6	9
Summa Kortfristiga fordringar		1 151	1 257
Kortfristiga placeringar		1 080	1 875
Kassa och bank		1 515	725
Summa Omsättningstillgångar		3 746	3 857
SUMMA TILLGÅNGAR		12 912	13 483
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32, 34		
Eget kapital	19		
Aktiekapital		112	112
Reservfond		24	24
Summa Bundet eget kapital		136	136
Balanserad vinst		12 689	11 074
Årets resultat		-363	1 940
Summa Fritt eget kapital		12 326	13 014
Summa Eget kapital		12 462	13 150
Obeskattade reserver	10	13	15
Avsättningar			
Övriga avsättningar	21	84	24
Summa Avsättningar		84	24
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		7	6
Skulder till koncernföretag		308	192
Skulder till intresseföretag		0	2
Övriga kortfristiga skulder		6	7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	32	87
Summa Kortfristiga skulder		353	294
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		12 912	13 483

För uppgifter om ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se noterna 24 och 25.

Förändringar i moderbolagets eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst	Årets resultat
Ingående eget kapital 2019-01-01	112	24	10 360	1 016
Vinstdisposition enligt beslut av årsstämman	—	—	1 016	-1 016
Utdelning	—	—	-302	—
Årets resultat	—	—	—	1 940
Utgående eget kapital 2019-12-31	112	24	11 074	1 940
Vinstdisposition enligt beslut av årsstämman	—	—	1 940	-1 940
Utdelning	—	—	-325	—
Årets resultat	—	—	—	-363
Utgående eget kapital 2020-12-31	112	24	12 689	-363

Kassaflödesanalys för moderbolaget

MSEK	Not	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-146	-109
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	30	65	-11
Finansiella intäkter och kostnader		8	35
		-73	-85
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>			
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar		143	-298
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder		57	-350
		200	-648
Kassaflöde från den löpande verksamheten		127	-733
Investeringsverksamheten			
Lämnade aktieägartillskott		-	-10
Förvärv av andelar i koncernföretag	31	-171	-1
Förvärv av andelar i intresseföretag och övriga finansiella anläggningstillgångar	15	-282	-1 289
Försäljning av andelar i intresseföretag och övriga finansiella anläggningstillgångar	15	34	2 479
Erhållen utdelning från koncernföretag	4	-	67
Erhållen utdelning från intresseföretag och övriga företag	5, 7	68	443
Minskning av långfristiga skulder		1	11
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	15	-	-724
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	15	558	1 528
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	14	-15	-18
Kassaflöde från investeringsverksamheten		193	2 486
Finansieringsverksamheten			
Lämnad utdelning		-325	-302
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-325	-302
ÅRETS KASSAFLÖDE	34	-5	1 451
Likvida tillgångar vid årets början	31	2 600	1 149
Årets kassaflöde		-5	1 451
Likvida tillgångar vid årets slut	31	2 595	2 600

Noter och tilläggsupplysningar

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna Råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3"). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Moderbolaget Nordstjärnan Aktiebolag ("Nordstjärnan" eller "moderbolaget") tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i följande fall:

- Koncernföretag
- Intresseföretag
- Leasing
- Obeskattade reserver
- Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget, de företag och verksamheter i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande samt intresseföretag. Konsolideringen baseras på följande huvudprinciper:

- Företag i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, äger aktier som motsvarar mer än 50 procent av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande, klassificeras som dotterföretag och konsolideras i koncernredovisningen med tillämpning av förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden kännetecknas av att tillgångar och skulder upptas till verkligt värde efter beaktande av uppskjuten skatt enligt upprättad förvärvsanalys. Minoritetens andel av de förvärvade nettotillgångarna värderas till verkligt värde. Överstiger anskaffningsvärdet för koncernföretagets aktier, inklusive värdet av minoritetsintresset, det verkliga värdet av koncernföretagets identifierbara nettotillgångar upptas mellan skillnaden som koncernmässig goodwill. Om det verkliga värdet på det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar överstiger anskaffningsvärdet redovisas mellan skillnaden som negativ goodwill. Negativ goodwill som kan hänföras till förväntade framtida förluster och kostnader och som identifierats i plan för förvärvet, redovisas i resultaträkningen samma räkenskapsår som dessa förluster och kostnader redovisas. Den negativa goodwill som inte motsvaras av förväntade framtida förluster och kostnader, redovisas i resultaträkningen under räkenskapsåret. Villkorade köpeskillingar, inklusive optioner att förvärva ytterligare andelar, redovisas på förvärvsdagen till verkligt värde som en del av anskaffningsvärdet, och klassificeras som skulder. Justeringar av förvärvsanalysen kan göras retroaktivt inom tolv månader från förvärvstidpunkten. Justeringar därefter redovisas som en ändrad uppskattning och bedömning. Vid köp eller försäljning av dotterföretag inom koncernen behåller dotterföretaget det övervärde som identifierats vid det ursprungliga förvärvet.
- I moderbolaget redovisas andelar i koncernföretag till anskaffningsvärde reducerat med eventuella nedskrivningar i enlighet med anskaffningsvärdemetoden. I "Resultat från andelar i koncernföretag" redovisas erhållna utdelningar, nedskrivningar och realisationsresultat från sålda andelar i koncernföretag.
- Koncernens andel i intresseföretag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Med intresseföretag avses företag i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, äger aktier som motsvarar 20-50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande. Kapitalandelsmetoden innebär att det redovisade värdet på andelarna i intresseföretag förändras med koncernens

andel i intresseföretagens resultat efter avdrag för erhållen utdelning. I likhet med vid full konsolidering upprättas en förvärvsanalys. Övervärden som uppkommer avskrivs under sin beräknade nyttjandeperiod. Dessa avskrivningar påverkar koncernens andel i intresseföretagens resultat samt det redovisade värdet på aktierna i koncernens balansräkning.

- När ett aktieinnehav ändrar karaktär mellan kategorierna intresseföretag och dotterföretag görs, på koncernnivå, en omvärdering till verkligt värde av samtliga andelar som finns kvar efter omklassificeringen. Vid omklassificering från dotterföretag till intresseföretag, och vice versa, redovisas denna omvärderingseffekt i koncernens resultaträkning. Vid en positiv omvärderingseffekt uppstår även en goodwillpost som skrivs av i enlighet med koncernens principer. Koncernens resultat av ett dotterföretag fram till en eventuell omklassificering till intresseföretag redovisas på respektive rad i resultaträkningen. Koncernens andel av resultatet efter omklassificeringen till intresseföretag redovisas på raden "Resultat från andelar i intresseföretag".
- I koncernens resultaträkning lämnas upplysning om hur mycket av årets resultat som är hänförligt till minoriteten. Den del av eget kapital som är hänförligt till minoriteten redovisas som en särskild post inom totalt eget kapital.
- I moderbolaget redovisas andelar i intresseföretag till anskaffningsvärde reducerat med eventuella nedskrivningar i enlighet med anskaffningsvärdemetoden. I "Resultat från andelar i intresseföretag" redovisas erhållna utdelningar, nedskrivningar och realisationsresultat från sålda andelar i intresseföretag.
- Förvärvade och avyttrade koncern- och intresseföretag ingår i koncernens resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys under innehavstiden.
- En förändring i moderbolagets ägarandel i koncern- eller intresseföretag som uppkommer till följd av koncern- eller intresseföretags köp eller försäljning av aktier i eget förvar redovisas i koncernen som en förändring i eget kapital.
- Vid omräkning till svenska kronor av utländska koncernföretags resultat- och balansräkningar används dagskursmetoden. Samtliga tillgångar och skulder i koncernföretagens balansräkningar omräknas till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningarna till genomsnittskurs. De omräkningsdifferenser som uppstår förs direkt till det egna kapitalet.
- Fordringar, skulder, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster som uppstår när ett koncernföretag säljer en vara eller tjänst till ett annat koncernföretag elimineras. Detsamma gäller realiserade vinster och förluster för intresseföretag till den del som motsvarar koncernens ägarandel.

Intern prissättning

Marknadsbaserad prissättning tillämpas vid försäljning av varor och tjänster mellan enheterna inom koncernen.

Intäkter

Intäkter redovisas i resultaträkningen när de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet har överförts till köparen.

Försäljning av varor

Intäkter hänförliga till försäljning av varor redovisas i resultaträkningen när de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Normalt innebär detta att intäktsföring sker när varorna har överlämnats till köparen i enlighet med överenskomna leveransvillkor. Om det föreligger betydande W

osäkerhet avseende betalning, vidhängande kostnader eller risk för att varorna returneras sker ingen intäktsföring.

Nettoomsättning redovisas exklusive indirekta skatter och med avdrag för eventuella lämnade rabatter.

Fastigheter i resultaträkningen

"Resultat från fastighetsförvaltning" består av förvaltningsfastigheternas driftnetto efter avdrag för avskrivningar enligt plan. Hyresintäkterna fördelas jämnt över hyresperioden.

"Realisationsresultat från försäljning av rörelsefastigheter" består av resultat från försäljning av rörelsefastigheter, vilka i koncernens balansräkning rubriceras som "Byggnader och mark". Kostnaderna för det egna försäljningsarbetet ingår i "Försäljnings- och administrationskostnader". Resultatet belastas med omkostnader både för genomförda och ej genomförda affärer.

Successiv vinstavräkning av entreprenadprojekt

Vid tillämpning av successiv vinstavräkning framkommer resultatet i takt med ett projekts färdigställande. De projekt som har mer uppärbetade intäkter än fakturerade redovisas som en omsättningstillgång, medan de projekt som har mer fakturerade än uppärbetade intäkter redovisas som en icke räntebärande kortfristig skuld.

Forskning och utveckling

Utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten kostnadsförs vanligtvis löpande när de uppkommer.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas i resultaträkningen i den period till vilken de hänförs sig. Låneuppläggnings- och andra initiala lånetransaktionskostnader redovisas i resultaträkningen förrelet över låneperioden.

Skatter

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital i balansräkningen, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skattefordran och skatteskuld beräknas med utgångspunkt från den förväntade skattesatsen för närmast påföljande år i respektive land. Uppskjuten skatt beräknas för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Det innebär att uppskjuten skatteskuld beräknas på skattepliktiga temporära skillnader som skall betalas i framtiden. Uppskjutna skattefordringar representerar reduktion av framtida skatt som hänförs sig till avdragsgilla temporära skillnader, skattemässiga underskottsavdrag samt andra utnyttjade skatteavdrag. En uppskjuten skattefordran redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Vid ändring av skattesatser redovisas förändringen av skattefordran eller skatteskulden i "Skatt på årets resultat" i resultaträkningen.

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver, vilket är en skattepliktig temporär skillnad till följd av det samband som finns mellan redovisning och beskattning i juridisk person. Obeskattade reserver redovisas brutto i balansräkningen och förändringen brutto i resultaträkningen som bokslutsdisposition.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Goodwill som uppkommer vid förvärv av bolag redovisas på motsvarande sätt. Goodwill och andra koncernmässiga

övervärden hänförliga till immateriella anläggningstillgångar i utländska verksamheter värderas i lokal valuta och räknas om från lokal valuta till koncernens rapporteringsvaluta till balansdagskurs.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet till den del en tillgångs prestanda förbättras i förhållande till den nivå som gällde då den ursprungligen anskaffades. Avskrivning sker därefter enligt bedömd nyttjandeperiod på tillgången. Utgifter för normala reparationer och underhåll av materiella anläggningstillgångar redovisas som kostnader i den period de uppkommer. Realisationsresultat vid avyttring av materiella anläggningstillgångar redovisas i rörelseresultatet.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan på immateriella och materiella anläggningstillgångar samt på de delar av koncernmässiga övervärden som hänförs sig till goodwill och övriga tillgångar, beräknas utifrån koncernens ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod för varje enskild tillgångspost. Avskrivning sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod. Mark, vattenområden och antikviteter skrivs ej av. Avskrivningssatserna varierar för olika slag av tillgångar och framgår nedan:

Immateriella anläggningstillgångar

• Goodwill	10,0%–20,0%
• Patent	10,0%
• Övriga immateriella anläggningstillgångar	10,0%–33,3%

Materiella anläggningstillgångar

• Byggnader	1,4%–10,0%
• Markanläggningar	3,7%–10,0%
• Maskiner och inventarier	5,0%–33,3%

En avskrivningstid på goodwill överstigande 5 år (motsvarande 20 procent per år) motiveras med att Nordstjärnan i egenskap av investeringsföretag gör detaljerade analyser av varje enskild investerings marknadsvärde och har ett långsiktigt perspektiv för att skapa största möjliga värdetillväxt. När behov föreligger görs nedskrivning av goodwill (se även "Nedskrivningar av icke-finansiella tillgångar" nedan).

Nedskrivningar av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgång eller en grupp av tillgångar minskat i värde och denna värdenedgång bedöms vara bestående görs en bedömning av tillgångens återvinningsvärde. I de fall det redovisade värdet överstiger det beräknade återvinningsvärdet skrivs det redovisade värdet ornedelbart ned till detta återvinningsvärde.

En goodwillnedskrivning återförs endast i de fall nedskrivningen var orsakad av en specifik extern händelse av exceptionell natur som inte förväntas återkomma och de händelser som förorsakade nedskrivningen har återställts.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när ett bolag blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när

den avtalsenliga rätten till kassafödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Borsnoterade aktier, vilka antingen redovisas som finansiella anläggningstillgångar eller kortfristiga placeringar, värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet (sista betalkurs) per balansdagen.

Långfristiga fordringar och långfristiga skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Kundfordringar och övriga fordringar redovisas som omsättningsstillgångar med undantag för fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Kundfordringar och övriga fordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. I posten kortfristiga placeringar ingår fondinnehav, värdepapper och andra räntebärande instrument som innehas för att placera likviditetsoverskott på kort sikt.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar

I koncernen finns två olika typer av finansiella tillgångar: Finansiella tillgångar som värderas individuellt och finansiella tillgångar ingående i en värdepappersportfölj, som innehas för riskspridning, vilka värderas som en post. Vid varje balansdag görs en bedömning av om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon av de finansiella tillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. En tidigare nedskrivning av en tillgång återförs, helt eller delvis, om det har skett en förändring i de antaganden som vid nedskrivningsögonblicket låg till grund för att fastställa tillgångens återvinningsvärde. Det återförda beloppet ökar tillgångens redovisade värde, dock högst till det värde tillgången skulle ha haft (efter avdrag för normala avskrivningar) om ingen nedskrivning gjorts.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av fordringar och skulder av rörelsekaraktär redovisas i rörelseresultatet och valutakursdifferenser hänförliga till finansiella tillgångar och skulder redovisas i "Resultat från finansiella investeringar".

Fastigheter

I balansräkningen redovisas fastigheter som utgör anläggningstillgångar i posten "Byggnader och mark", som redovisas med uppdelning på:

- **Förvaltningsfastigheter**
"Förvaltningsfastigheter" innehas i syfte att generera hyresinkomster, värdestegring eller en kombination därav. Förvaltningsfastigheter redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell ackumulerad nedskrivning.
- **Rörelsefastigheter**
"Rörelsefastigheter" innehas för att användas i den egna verksamheten, exempelvis för produktion, tillhandahållande av tjänster eller administration. Rörelsefastigheter redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell ackumulerad nedskrivning.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger när de ekonomiska risker och förmåner som är förknippade med ägandet av en anläggningstillgång i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. I annat fall är det fråga om operationell leasing. I korthet innebär finansiell leasing att en leased anläggningstillgång redovisas som tillgångspost i balansräkningen hos leasetagaren samtidigt som en motsvarande skuld redovisas på passivsidan av balansräkningen. I resultaträkningen fördelas leasingkostnaden mellan avskrivningar och räntekostnader.

Operationell leasing innebär att någon motsvarande tillgångs- och skuldpost ej redovisas i balansräkningen hos leasetagaren utan tillgången ingår i leasegivarens balansräkning tillsammans med de egenutnyttjade anläggningstillgångarna. I leasetagarens resultaträkning fördelas leasingavgiften över åren med utgångspunkt från utnyttjandet, vilket kan skilja sig från vad som erlagts som leasingavgift under ett enskilt år.

I moderbolaget är samtliga leasingavtal klassificerade som operationell leasing.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Koncernbidrag och kapitaltillskott

Lämnade kapitaltillskott redovisas som en ökning av andelers redovisade värde. Erhållna kapitaltillskott redovisas som en ökning av eget kapital. Koncernbidrag enligt 35 kapitlet Inkomstskattelagen redovisas som en bokslutsdisposition.

Ersättningar till anställda

Aktierelaterade ersättningar

I moderbolaget och vissa koncernföretag finns aktierelaterade ersättningsprogram, där ersättning till anställda utgår i form av egetkapitalinstrument eller motsvarande, vars värde beror på respektive företags, eller något av dess dotterföretags, värde. Den totala kostnaden redovisas i resultaträkningen som en personalkostnad samt, i förekommande fall, i eget kapital, baserat på villkoren i programmen, normalt fördelat över tjänstperioden. När en bedömning av hur många egetkapitalinstrument som kommer att tjänas in ändras, redovisas denna avvikelse i resultaträkningen i den period den ändrade bedömningen görs. Sociala avgifter hänförliga till aktierelaterade ersättningar redovisas som en personalkostnad i den period de hänförs sig till.

Ersättningar efter avslutad anställning

I koncernen och moderbolaget redovisas pensionsplaner enligt lokala regler och föreskrifter i respektive land. I koncernen görs åtskillnad mellan avgiftsbestämda pensionsplaner och förmånsbestämda pensionsplaner. Avgiftsbestämda planer är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka ett företag betalar fastställda avgifter till ett annat företag och inte har någon förpliktelse att betala något ytterligare. Andra pensionsplaner är förmånsbestämda. Koncernen har såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner, varav vissa med tillgångar i särskilda stiftelser eller motsvarande. Avgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som skuld efter avdrag för eventuell redan betalda avgifter eller som tillgång om de redan betalda avgifterna är större än avgifterna som skall betalas för de tjänster som utförts före balansdagen. Avgifter redovisas som kostnad i resultaträkningen under den period de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Koncernens förpliktelse avseende de förmånsbestämda planerna värderas till nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna. För fonderade planer minskas det framtida åtagandet med det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna. Förändringar i förvaltningstillgångarna och åtaganden som härrör från erfarenhetsbaserade justeringar och/eller förändringar i aktuariella antaganden, så kallade aktuariella vinster och förluster, redovisas i eget kapital den period de uppkommer.

I moderbolaget tillämpas förenklingsregler avseende pensionsförpliktelser som uteslutande är beroende av värdet på en av moderbolaget ägd tillgång.

Avsättningar

Avsättningar skiljer sig från skulder genom att det råder osäkerhet om när i tiden betalning kommer att ske eller om beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättning görs med det belopp som på balansdagen är den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Om effekten av när i tiden betalning bedöms ske är väsentlig, beräknas avsättningen genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet.

Garantiåtaganden

Avsättning för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden redovisas till det uppskattade belopp som krävs för att reglera åtagandet på balansdagen. Uppskattningen baseras på kalkyler, företagsledningens bedömningar samt erfarenheter av liknande transaktioner.

Ställda säkerheter

Som ställda säkerheter redovisas vad koncernen eller moderbolaget ställt som säkerhet för koncernens respektive moderbolagets skulder och/eller förpliktelser. Säkerheterna kan vara knutna till tillgångar i balansräkningen eller inteckningar. Tillgångar tas upp till sitt redovisade värde och inteckningar till nominellt värde. Andelar i koncernföretag tas upp till sitt redovisade värde i koncernen.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse avser ett möjligt åtagande från inträffade händelser där förekomsten av ett verkligt åtagande bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, vilka inte helt ligger inom koncernens eller moderbolagets kontroll, eller ett åtagande som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalyser

Koncernens och moderbolagets kassaflödesanalyser upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

I koncernens och moderbolagets kassaflödesanalyser klassificeras kassa och bank samt kortfristiga placeringar som likvida tillgångar.

Kritiska uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar som påverkar koncernens och moderbolagets räkenskaper har gjorts utifrån vad som är känt vid årsredovisningens avgivande. Uppskattningar och bedömningar kan vid en senare tidpunkt komma att ändras bland annat på grund av ändrade omvärldsfaktorer. De för koncernen och moderbolaget mest kritiska uppskattningarna och bedömningarna redovisas nedan.

Värdering av aktier och andra värdepapper

Bedömningen av marknadsvärdet av koncernens och moderbolagets innehav av aktier och andra värdepapper, särskilt aktier i onoterade bolag, baseras på en rad antaganden såsom till exempel framtida försäljningstillväxt, rörelsemarginaler och kapitalbindning samt aktiemarknadens värdering av jämförbara börsnoterade bolag. Skillnaden mellan redovisat värde och bedömt marknadsvärde är i vissa fall liten. En förändring i gjorda antaganden kan leda till nedskrivningsbehov.

Värdering av kundfordringar

Kundfordringar värderas till verkligt värde. Verkligt värde påverkas av flera bedömningar, varav den enskilt viktigaste är kreditrisken och därmed eventuellt behov av reservering för osäker fordran.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser redovisade värden påverkas av förändringar i de aktuariella antaganden avseende exempelvis diskonteringsränta, framtida löneökningar, inflation och livslängd som ligger till grund för beräkningarna av förvaltningstillgångarna och pensionsförpliktelsen.

Skatt

Värdering av uppskjuten skatt baseras på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade per balansdagen. Om beräkningarna leder till att en uppskjuten skattefordran uppkommer, redovisas denna som tillgång endast om det är sannolikt att den kommer att realiseras.

Väsentliga bedömningar och antaganden görs även vad gäller redovisning av avsättningar och eventualförpliktelser avseende skatterisker.

Verksamhetsgrenar och geografiska marknader

Nordstjärnan är ett investeringsföretag som investerar inom vitt skilda branscher och redovisar därför inte någon uppdelning av nettoomsättningen på verksamhetsgrenar eller geografiska marknader.

Offentliga stöd

Intäkter relaterade till offentliga stöd från EU, stat eller kommun redovisas i årets resultat i samband med att koncernen blir berättigad till stöd genom att uppfylla de villkor samt infria de förpliktelser som förknippas med bidragen. Till den del vilkoren ännu inte uppfyllts redovisas erhållna bidrag som förutbetalda intäkter.

Belopp i miljoner svenska kronor (MSEK) där annat ej anges.

NOT 2 NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Mobiltillbehör	-	3 526	-	-
Plastkomponenter	3 269	4 641	-	-
Maskiner och reservdelar	3 974	3 811	-	-
Verktyg och skyddsutrustning	6 837	3 622	-	-
Hjälpmedelsprodukter inom sjukvård	2 653	2 377	-	-
Sjukvårdstjänster	1 290	1 188	-	-
Övrigt	800	824	15	16
Summa	18 823	19 989	15	16

NOT 3 RESULTAT FRÅN FASTIGHETSFÖRVALTNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Hyresintäkter	42	44	44	46
Drifts- och underhållskostnader	-25	-18	-25	-18
Driftnetto	17	26	19	28
Avskrivningar enligt plan	-6	-6	-6	-6
Summa	11	20	13	22

NOT 4 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Koncernen		Moderbolaget ¹	
	2020	2019	2020	2019
Utdelningar	-	-	-	67
Nedskrivningar	-	-764	-	-25
Återföring av nedskrivningar	-	-	135	-
Realisationsresultat från sålda andelar i koncernföretag	22	1 010	-212	-
Summa	22	246	-77	42

1. I moderbolaget har andelar i börsnoterade koncernföretag värderats individuellt till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet (sista betalkurs) per balansdagen. Andelar i onoterade koncernföretag har individuellt värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och bedömt marknadsvärde per balansdagen.

NOT 5 RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Utdelningar	-	-	46	397
Andelar i intresseföretags resultat	-1	-52	-	-
Återföring av nedskrivningar	-	20	-	-
Realisationsresultat från sålda andelar i intresseföretag	331	1 699	-	-
Omvärderingseffekter	-177	-	-	-
Summa	153	1 667	46	397

NOT 6 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH -KOSTNADER

	Koncernen	
	2020	2019
Övriga rörelseintäkter		
Realisationsresultat vid försäljning av materiella och immateriella tillgångar	1	14
Valutakurseffekter	38	33
Erhållna anslag/Offentliga stöd ¹	104	30
Övrigt	26	35
Summa	169	112

Övriga rörelsekostnader

Realisationsresultat vid försäljning av materiella och immateriella tillgångar	-1	-2
Valutakurseffekter	-63	-36
Övrigt	-10	-27
Summa	-74	-65

1. Tillkommer offentligt stöd i form av uppskjutna inbetalningar av skatt och arbetsgivaravgifter om 36 MSEK, vilka registreras under 2021.

NOT 7 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA FINANSIELLA ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Utdelningar	22	47	22	46
Ränteintäkter, övriga	198	118	12	12
Realisationsresultat vid försäljningar	-663	235	-664	1 606
Realisationsresultat från andra långfristiga värdepappersinnehav	3	-	-	-
Valutakursdifferenser	-251	7	-	-
Nedskrivningar	-316	-427	-286	-421
Återföring av nedskrivningar	654	415	654	415
Summa	-353	395	-262	1 658

NOT 8 RESULTAT FRÅN FINANSIELLA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Utdelningar	5	2	5	3
Realisationsresultat vid försäljningar	-4	-	-4	-
Räntetäkter, koncernföretag	-	-	-	19
Räntetäkter, övriga	13	18	2	0
Valutakursdifferenser	258	159	0	25
Nedskrivningar	-	-1	-	-1
Återföring av nedskrivningar	1	-	1	-
Övriga finansiella intäkter	12	0	-	-
Summa	285	178	4	46

NOT 9 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Räntekostnader, övriga	-121	-221	-11	-5
Valutakursdifferenser	-73	-48	0	-16
Övriga finansiella poster	-33	-7	-	-
Summa	-227	-276	-11	-21

NOT 10 BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH OBESKATTADE RESERVER

	Boksluts- dispositioner		Obeskattade reserver	
	2020	2019	2020	2019
Moderbolaget				
Koncernbidrag, netto	38	-38	-	-
Accumulerade avskrivningar utöver plan				
- byggnader	2	-	0	2
- maskiner och inventarier	0	0	13	13
Summa	40	-38	13	15

NOT 11 SKATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-419	-371	-	-
Förändring av uppskjuten skatt	101	-8	43	-35
Summa	-318	-379	43	-35
Effektiv skattesats	79,5%	14,1%	10,6%	1,8%

Skattefordran/Skatteskuld

Skattefordran aktuell skatt ¹	71	47	6	5
Skatteskuld aktuell skatt	-130	-123	-	0
	-59	-76	6	5
Skattefordran uppskjuten skatt ²	229	115	44	1
Skatteskuld uppskjuten skatt	-225	-191	-	-
	4	-76	44	1
Summa	-55	-152	50	6

Underskottsavdrag

Totala skattemässiga underskottsavdrag	457	645	110	6
Avgår: Underskottsavdrag som inte har aktiverats ³	-320	-481	-	-
Skattemässiga underskottsavdrag som har aktiverats	137	164	110	6

Redovisad uppskjuten skattefordran på ovanstående belopp ³	29	34	23	1
Genomsnittlig skattesats på aktiverade underskottsavdrag	20,9%	20,8%	20,6%	21,4%

1 Redovisas under Övriga kortfristiga fordringar.

2 Redovisas under Övriga långfristiga fordringar.

3 Uppskjuten skattefordran värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på framtida skattepliktiga resultat. Värderingen emprövas varje balansdag.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Koncernen		Moderbolaget	
	Tillgång	Skuld	Tillgång	Skuld
Ingående bokfört värde 2020-01-01	115	191	1	-
Forvärv av dotterföretag	10	22	-	-
Redovisad skatt på årets resultat	117	16	43	-
Effekt av ändrad skattesats	-1	-	-	-
Redovisat mot eget kapital	3	0	-	-
Omklassificeringar	-4	-4	-	-
Övrigt	-10	-	-	-
Omräkningsdifferenser	-1	0	-	-
Utgående bokfört värde 2020-12-31	229	225	44	-

NOT 11 SKATTER (forts)**Avstämning effektiv skatt**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Resultat före skatt	400	2 685	-406	1 975
Skatt enligt gällande skattesats	-86	-575	87	-423
Effekt av andra skattesatser för utländska bolag	-32	-39	-	-
Skatteeffekt ned- och avskrivning goodwill	-164	-148	-	-
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader	-279	-240	-206	-23
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	199	599	135	418
Skatteeffekt till följd av ej aktiverade underskottsavdrag	-16	18	-	-
Skatteeffekt till följd av tidigare ej utnyttjade underskottsavdrag	16	31	-	-
Skatteeffekt intresseföretag	1	-11	-	-
Skatt hänförlig till tidigare år	5	-8	7	-5
Effekt av ändrad skattesats	-2	0	-2	-
Övrigt	40	-6	22	-2
Skatt på årets resultat	-318	-379	43	-35

NOT 12 MINORITETSINTRESSEN**Minoritetsintressen i resultaträkningarna**

Den del av dotterföretagets resultat som inte, direkt eller indirekt, ägs av moderbolaget:

	2020	2019
Koncernen		
Dacke Industri AB	0	0
Lideta AB	-3	-9
Momentum Group AB (publ) ¹	4	-
Rosti Group AB	6	5
Salcomp Holding AB	8	-
Swedol AB (publ) ¹	-9	4
Summa	6	0

Minoritetsintressen i balansräkningarna

Den del av dotterföretagets nettotillgångar som inte, direkt eller indirekt, ägs av moderbolaget:

	2020	2019
Koncernen		
Dacke Industri AB	2	2
Lideta AB	63	69
Momentum Group AB (publ) ¹	1 255	-
Rosti Group AB	30	39
Swedol AB (publ) ¹	-	845
Summa	1 350	955

1 Under 2020 förvärfvade Momentum Group samtliga aktier i Swedol varefter Swedol ingår som ett helägt dotterföretag i Momentum Group.

NOT 13 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Goodwill ¹	Övriga	Summa
Koncernen			
Ingående anskaffningsvärden 2019-01-01	5 525	847	6 372
Nyanskaffningar	4 140	72	4 212
Via förvärvade bolag	10	–	10
Avyttringar och utrangeringar	–	–21	–21
Via sålda bolag	–1 070	–73	–1 143
Omklassificeringar	3	–	3
Årets valutakursdifferenser	–27	10	–17
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2019-12-31	8 581	835	9 416
Ingående avskrivningar enligt plan 2019-01-01	–2 160	–320	–2 480
Avyttringar och utrangeringar	–	19	19
Via sålda bolag	824	63	887
Via förvärvade bolag	–1	–	–1
Omklassificeringar	–3	–	–3
Årets valutakursdifferenser	–43	–5	–48
Årets avskrivningar enligt plan	–676	–35	–711
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan 2019-12-31	–2 059	–278	–2 337
Ingående nedskrivningar 2019-01-01	–389	0	–389
Årets nedskrivningar	–13	–50	–63
Via sålda bolag	245	–	245
Årets valutakursdifferenser	–7	–1	–8
Utgående ackumulerade nedskrivningar 2019-12-31	–164	–51	–215
Utgående planenligt restvärde 2019-12-31	6 358	806	6 864
Ingående anskaffningsvärden 2020-01-01	8 581	835	9 416
Nyanskaffningar	60	54	114
Justerad förvärvsanalys	–609	–	–609
Via förvärvade bolag	989	163	1 152
Avyttringar och utrangeringar	–	–35	–35
Via sålda bolag	–48	–54	–102
Årets valutakursdifferenser	–575	–17	–592
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2020-12-31	8 398	946	9 344
Ingående avskrivningar enligt plan 2020-01-01	–2 059	–278	–2 337
Avyttringar och utrangeringar	–	32	32
Via sålda bolag	36	7	43
Via förvärvade bolag	–192	–165	–357
Årets valutakursdifferenser	115	8	123
Årets avskrivningar enligt plan	–828	–27	–855
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan 2020-12-31	–2 928	–423	–3 351
Ingående nedskrivningar 2020-01-01	–164	–51	–215
Årets nedskrivningar	–3	0	–3
Via sålda bolag	12	47	59
Årets valutakursdifferenser	1	4	5
Utgående ackumulerade nedskrivningar 2020-12-31	–154	0	–154
Utgående planenligt restvärde 2020-12-31	5 316	523	5 839

1) Goodwill skrivs årligen av med 10–20 procent. En avskrivningstid överstigande 5 år (motsvarande 20 procent per år) motiveras med att Nordstjernan i egenskap av investeringsföretag gör detaljerade analyser av varje enskild investerings marknadsvärde och har ett långsiktigt perspektiv för att skapa största möjliga värde tillväxt.

NOT 14 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Förvaltnings- fastigheter	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Summa
Koncernen					
Ingående anskaffningsvärden 2019-01-01	94	1 385	5 742	56	7 277
Nyanskaffningar	-	25	392	119	536
Via förvärvade bolag	-	36	60	0	96
Avyttringar och utrangeringar	-	-25	-179	-	-204
Via sålda bolag	-	-63	-2 119	0	-2 182
Omklassificeringar	-	2	-90	-1	-89
Årets valutakursdifferenser	-	19	187	0	206
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2019-12-31	94	1 379	3 993	174	5 640
Ingående ned- och avskrivningar 2019-01-01	-48	-429	-3 744	-	-4 221
Via förvärvade bolag	-	-	-39	-	-39
Avyttringar och utrangeringar	-	18	160	-	178
Via sålda bolag	-	45	1 413	-	1 458
Omklassificeringar	-	-	86	-	86
Årets valutakursdifferenser	-	-8	-122	-	-130
Återföring av nedskrivningar	-	-	4	-	4
Årets ned- och avskrivningar	-2	-209	-769	-	-980
Utgående ackumulerade ned- och avskrivningar 2019-12-31¹	-50	-583	-3 011	-	-3 644
Ingående uppskrivningar 2019-01-01	7	0	-	-	7
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto 2019-12-31²	7	0	-	-	7
Utgående planenligt restvärde 2019-12-31	51	796	982	174	2 003
1. Ackumulerade nedskrivningar vid årets utgång	-	-132	-445	-	-577
2. Avser mark.					
Ingående anskaffningsvärden 2020-01-01	94	1 379	3 993	174	5 640
Nyanskaffningar	-	69	334	39	442
Via förvärvade bolag	-	-15	294	0	279
Avyttringar och utrangeringar	-	1	-67	-1	-67
Via sålda bolag	-	-179	-1 112	-	-1 291
Omklassificeringar	-	130	14	-142	2
Årets valutakursdifferenser	-	-67	-241	-7	-315
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2020-12-31	94	1 318	3 215	63	4 690
Ingående ned- och avskrivningar 2020-01-01	-50	-583	-3 011	-	-3 644
Via förvärvade bolag	-	-17	-206	-	-223
Avyttringar och utrangeringar	-	-1	58	-	57
Via sålda bolag	-	186	1 085	-	1 271
Omklassificeringar	-	0	3	-	3
Årets valutakursdifferenser	-	28	191	-	219
Årets ned- och avskrivningar	-2	-43	-214	-	-259
Utgående ackumulerade ned- och avskrivningar 2020-12-31¹	-52	-430	-2 094	-	-2 576
Ingående uppskrivningar 2020-01-01	7	0	-	-	7
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto 2020-12-31²	7	0	-	-	7
Utgående planenligt restvärde 2020-12-31	49	888	1 121	63	2 121
1. Ackumulerade nedskrivningar vid årets utgång	-	-	-6	-	-6
2. Avser mark.					

NOT 14 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (forts)

	Forvaltnings- fastigheter ²	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Summa
Moderbolaget					
Ingående anskaffningsvärden 2019-01-01	94	75	59	12	240
Nyanskaffningar	–	1	3	15	19
Omklassificeringar	–	1	–	–1	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2019-12-31	94	77	62	26	259
Ingående ned- och avskrivningar 2019-01-01	–49	–11	–27	–	–87
Årets ned- och avskrivningar	–2	–2	–4	–	–8
Avyttringar och utrangeringar	–	–	0	–	0
Utgående ackumulerade ned- och avskrivningar 2019-12-31	–51	–13	–31	–	–95
Ingående uppskrivningar 2019-01-01	7	–	–	–	7
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto 2019-12-31 ¹	7	–	–	–	7
Utgående planenligt restvärde 2019-12-31	50	64	31	26	171
1 Avser mark.					
Ingående anskaffningsvärden 2020-01-01	94	77	62	26	259
Nyanskaffningar	–	2	1	13	16
Omklassificeringar	–	6	0	–6	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2020-12-31	94	85	63	33	275
Ingående ned- och avskrivningar 2020-01-01	–51	–13	–31	–	–95
Årets ned- och avskrivningar	–2	–2	–3	–	–7
Avyttringar och utrangeringar	–	–	0	–	0
Utgående ackumulerade ned- och avskrivningar 2020-12-31	–53	–15	–34	–	–102
Ingående uppskrivningar 2020-01-01	7	–	–	–	7
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto 2020-12-31 ¹	7	–	–	–	7
Utgående planenligt restvärde 2020-12-31	48	70	29	33	180

1 Avser mark.

2 En av moderbolagets fastigheter är en kontorsfastighet som delvis hyrs ut till koncernföretag och externa hyresgäster. Fastigheten klassificeras därför delvis som förvaltningsfastighet. En värdering görs regelbundet för att bedöma fastighetens verkliga värde. Verkligt värde fastställs utifrån aktuella marknadspriser på jämförbara fastigheter samt med en avkastningsmodell baserad på nuvarande beräkning av förväntade framtida kassaflöden. Extern värdering görs när förutsättningarna har förändrats på ett sätt som kan antas väsentligt påverka fastighetens verkliga värde, dock minst vart annat år. Fastigheten värderades per den 31 december 2020 till 1 570 MSEK av en oberoende värderingsman.

För uppgifter om leasing, se not 29.

NOT 15 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Andelar i intresse- företag	Andra långfristiga vardepappers- innehav	Övriga långfristiga fordringar	Summa
Koncernen				
Ingående anskaffningsvärden 2019-01-01	8 883	5 639	535	15 057
Tillkommande tillgångar	721	2 346	254	3 321
Via förvärvade bolag	-	-	3	3
Via sålda bolag	-	-	-53	-53
Omklassificeringar	-	538	-20	518
Avgående tillgångar	-352	-2 907	-113	-3 372
Årets valutakursdifferenser	95	-4	7	98
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2019-12-31	9 347	5 612	613	15 572
Ingående uppskrivningar/resultatandelar 2019-01-01	-1 798	-	-	-1 798
Årets resultatandelar efter skatt	-33	-	-	-33
Årets andelar av poster i eget kapital	-68	-	-	-68
Avgår: Erhållna utdelningar	-397	-	-	-397
Utgående ackumulerade uppskrivningar/resultatandelar 2019-12-31	-2 296	-	-	-2 296
Ingående nedskrivningar 2019-01-01	-1 107	-678	1	-1 784
Årets nedskrivningar	-	-28	-17	-45
Årets återföring av nedskrivningar	-	27	1	28
Utgående ackumulerade nedskrivningar 2019-12-31	-1 107	-679	-15	-1 801
Utgående planenligt restvärde 2019-12-31	5 944	4 933	598	11 475
Ingående anskaffningsvärden 2020-01-01	9 347	5 612	613	15 572
Tillkommande tillgångar	282	1 922	205	2 409
Via förvärvade bolag	-	-	58	58
Omklassificeringar	-423	-	-	-423
Avgående tillgångar	-249	-1 745	-100	-2 094
Årets valutakursdifferenser	-209	-72	-49	-330
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2020-12-31	8 748	5 717	727	15 192
Ingående uppskrivningar/resultatandelar 2020-01-01	-2 296	-	-	-2 296
Årets resultatandelar efter skatt	-1	-	-	-1
Årets andelar av poster i eget kapital	-50	-	-	-50
Avgår: Erhållna utdelningar	18	-	-	18
Utgående ackumulerade uppskrivningar/resultatandelar 2020-12-31	-2 329	-	-	-2 329
Ingående nedskrivningar 2020-01-01	-1 107	-679	-15	-1 801
Avgående tillgångar	-	5	1	6
Årets nedskrivningar	-	-337	-7	-344
Årets återföring av nedskrivningar	79	664	10	753
Årets valutakursdifferenser	-	1	0	1
Utgående ackumulerade nedskrivningar 2020-12-31	-1 028	-346	-11	-1 385
Utgående planenligt restvärde 2020-12-31	5 391	5 371	716	11 478

NOT 15 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (forts)

	Andelar i koncern- företag	Andelar i intresse- företag	Andra långfristiga värdepappers- innehav	Övriga långfristiga fordringar	Summa
Moderbolaget					
Ingående anskaffningsvärden 2019-01-01	4 144	3 183	4 646	51	12 024
Tillkommande tillgångar	11	721	1 314	-	2 046
Avgående tillgångar	-	-702	-1 700	-50	-2 452
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2019-12-31	4 155	3 202	4 260	1	11 618
Ingående nedskrivningar 2019-01-01	-1 472	-	-656	-	-2 128
Årets nedskrivningar	-74	-	-15	-	-89
Återföring av nedskrivningar	49	-	5	-	54
Utgående ackumulerade nedskrivningar 2019-12-31	-1 497	-	-666	-	-2 163
Utgående planenligt restvärde 2019-12-31	2 658	3 202	3 594	1	9 455
Ingående anskaffningsvärden 2020-01-01	4 155	3 202	4 260	1	11 618
Tillkommande tillgångar	1 426	282	2	43	1 753
Avgående tillgångar	-1 467	-	-1 258	-	-2 725
Omklassificeringar	423	-423	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden 2020-12-31	4 537	3 061	3 004	44	10 646
Ingående nedskrivningar 2020-01-01	-1 497	-	-666	-	-2 163
Årets nedskrivningar	-	-	-286	-	-286
Återföring av nedskrivningar	135	-	654	-	789
Utgående ackumulerade nedskrivningar 2020-12-31	-1 362	-	-298	-	-1 660
Utgående planenligt restvärde 2020-12-31	3 175	3 061	2 706	44	8 986

		2020		2019	
		Redovisat värde	Marknads- värde	Redovisat värde	Marknads- värde
Koncernens "Andra långfristiga värdepappersinnehav" utgörs av:					
Börsnoterade aktier	Atterdo AB (publ)	1 323	1 323	1 609	1 609
	Diös Fastigheter AB (publ)	767	1 043	767	1 165
	Active Biotech AB (publ)	1	1	43	43
Obligationer		615	615	1 175	1 177
Övriga värdepapper		2 665	-	1 339	-
Summa		5 371		4 933	
		Koncernen		Moderbolaget	
		2020	2019	2020	2019
"Övriga långfristiga fordringar" utgörs av:					
Fordringar hos intresseföretag		-	26	-	-
Uppskjutna skattefordringar		229	115	44	1
Företagslån		479	451	-	-
Övrigt		8	6	-	-
Summa		716	598	44	1

För ytterligare information om andelar i koncernföretag, se not 16.

För ytterligare information om andelar i intresseföretag, se not 17.

NOT 16. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Organisations- nummer	Säte	Kapital- andel (procent)	Röst- andel (procent)	Antal andelar ¹	Redovisat värde		Marknadsvärde	
						2020	2019	2020	2019
Moderbolaget (direkt ägda)									
Furholmen Holding AB	559037-4707	Stockholm	100	100	1	0	0	-	-
Fyrmästaren AB	556822-6251	Stockholm	100	100	1	97	97	-	-
Johnson Line AB	556099-3163	Stockholm	100	100	1	0	0	-	-
Momentum Group AB (publ) ²	559072-1352	Stockholm	54	53	27 727	1 849	-	3 937	-
Nordstjärnan Industriutveckling AB	556625-0923	Stockholm	100	100	10	160	32	-	-
Nordstjärnan Investment AB	556308-9381	Stockholm	100	100	1	968	968	-	-
Nordstjärnan Kultur och Media AB	556006-3447	Stockholm	100	100	0	47	47	-	-
Nordstjärnan Ventures AB	556308-9423	Stockholm	100	100	224	10	10	-	-
Salcomp Holding AB	556868-7999	Stockholm	55	55	275	44	37	-	-
Swedol AB (publ) ³	556127-6188	Stockholm	-	-	-	-	1 467	-	2 584
Summa						3 175	2 658		

1. Antal aktier i 1 000-tal.

2. Under året förvärvade Momentum Group samtliga aktier i Swedol varefter Swedol ingår i Momentum Group.

NOT 17. ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Organisations-nummer	Säte	Andel (procent) ¹	Antal andelar ²	Redovisat värde 2020		Redovisat värde 2019		Marknadsvärde	
					Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget	2020	2019
Bonava AB (publ) ³	556928-0380	Stockholm	25	26 577	2 669	642	2 327	361	2 094	2 144
FPG Media AB	556673-9065	Stockholm	44	13 848	0	-	0	-	-	-
Momentum Group AB (publ) ⁴	559072-1352	Stockholm	-	-	-	-	412	422	-	478
NCC AB (publ) ⁵	556034-5174	Solna	17	18 252	1 935	508	2 066	508	2 733	2 809
Nobia AB (publ)	556528-2752	Stockholm	25	42 432	787	1 911	975	1 911	2 794	2 962
NS Intressenter AB	556929-3912	Stockholm	-	-	-	-	5	-	-	-
PriceRunner Group AB	559021-0851	Stockholm	-	-	-	-	153	-	-	-
Nordic Nest Group AB ⁶	559021-1586	Kalmar	-	-	-	-	1	-	-	-
Praxis Medical Tech SARL	403172547	Frankrike	-	-	-	-	5	-	-	-
Summa					5 391	3 061	5 944	3 202		

1. Andel av kapital.

2. Antal aktier i 1 000-tal.

3. Nordstjärnas röstandel i Bonava uppgick per den 31 december 2020 till 49 procent.

4. I samband med Momentum Groups förvärv av Swedol ökade Nordstjärnas ägande i Momentum Group. Momentum Group redovisas därefter som dotterföretag.

5. Nordstjärnas röstandel i NCC uppgick per den 31 december 2020 till 48 procent.

6. Namnändrat från Scand. Design Online Group AB.

NOT 18 MATERIAL- OCH VARULAGER

	Koncernen	
	2020	2019
Färdiga varor och handelsvaror	2 349	1 604
Råvaror för produktion	457	462
Varor under tillverkning	116	121
Övrigt	13	10
Summa	2 935	2 197

NOT 19 ANTAL AKTIER OCH KVOTVÄRDE SAMT VINSTDISPOSITION

Aktiekapitalet utgörs av 112 000 aktier, varav 1 920 aktier av serie A och 110 080 aktier av serie B. Aktierna har ett kvotvärde om 1 000 SEK. Aktier av serie A berättigar till 1 000 röster och aktier av serie B till 1 röst vardera.

Styrelsen föreslår att till årsstämman förfogande stående vinstmedel om 12 326 022 832 SEK disponeras enligt följande:

tilt aktieägarna utdelas	358 400 000 SEK
3 200 SEK per aktie	11 967 622 832 SEK
i ny räkning överföres	12 326 022 832 SEK

NOT 20 FÖRMÅNSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

Inom koncernen finns förmånsbestämda pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras genom inbetalningar från respektive koncernföretag. Årets kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period redovisas i rörelseresultatet och räntekostnad samt beräknad avkastning på förvaltningsstillgångar redovisas i "Resultat från finansiella investeringar".

Aktuariella antaganden, vägda genomsnittsvärden

	Koncernen	
	2020	2019
Diskonteringsränta	1,1–1,5%	1,6–2,1%
Framtida löneökningar	2,3–2,8%	2,3–2,8%
Förväntad inflation	1,5%	1,8%
Livslängdsantagande vid 65 års ålder, år	20,7–25,5	20,7–25,4

Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner redovisad i eget kapital

	Koncernen	
	2020	2019
Aktuariella vinster och förluster på förpliktelse förmånsbestämda planer	-24	-16
Aktuariella vinster och förluster till följd av ändrade finansiella antaganden	-65	-278
Aktuariella vinster och förluster på förvaltningsstillgångar	73	201
Summa	-16	-93

NOT 21. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Garantiåtaganden ¹	29	32	-	-
Lönerelaterade avsättningar	199	93	59	-
Optionspremier	25	24	25	24
Övriga avsättningar	102	34	-	-
Summa²	355	183	84	24

1. Garantiåtaganden avser formodade utgifter i framtiden hänförliga till sålda produkter eller tjänster.

2. Varav 2 (9) MSEK redovisas som kortfristig avsättning i koncernens balansräkningar.

NOT 22. LÅNGFRISTIGA SKULDER

Förfallotider	Koncernen	
	2020	2019
<i>Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än 5 år efter balansdagen:</i>		
Skulder till kreditinstitut	1 551	1
Övriga långfristiga skulder	85	57
Summa	1 637	58

NOT 23. UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Upplupna lönerelaterade kostnader	820	568	15	70
Drifts- och försäljningskostnader	20	211	-	-
Digitala sjukvårdstjänster	11	7	-	-
Förutbetalda hyresintäkter	32	11	11	11
Fastighetsrelaterade kostnader	1	2	1	-
Projektrelaterade kostnader	131	94	-	-
Övriga upplupna kostnader	295	95	5	6
Summa	1 310	988	32	87

NOT 24. STÄLLDA SÄKERHETER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
För egna skulder:				
Fastighetsinteckningar	-	22	-	-
Företagsinteckningar	111	146	-	-
Andelar i koncernföretag	-	50	-	-
Tillgångar belastade med äganderättsförbehåll och dylikt	2	2	-	-
Spärrade bankmedel	58	92	-	-
Övrigt	-	0	-	-
Summa	171	312	-	-

NOT 25. EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Egna åtaganden:				
Övriga borgensåtaganden och eventualeförpliktelser	165	162	-	-
Övriga borgensåtaganden:				
Garantiförbindelser	146	141	-	-
Övrigt	1	1	-	-
Summa	312	304	-	-

NOT 26 PERSONALKOSTNADER

För uppgifter om antal anställda samt könsfördelning, se not 27.

	2020			2019		
	Styrelse, VD och övriga ledande befattningshavare (varav rörlig ersättning)	Övriga anställda (varav rörlig ersättning)	Summa (varav rörlig ersättning)	Styrelse, VD och övriga ledande befattningshavare (varav rörlig ersättning)	Övriga anställda (varav rörlig ersättning)	Summa (varav rörlig ersättning)
Löner och andra ersättningar						
Moderbolaget	47	30	77	30	39	69
(varav rörlig ersättning)	(31)	(10)	(41)	(11)	(21)	(32)
Koncernföretag	130	3 316	3 446	72	3 470	3 542
(varav rörlig ersättning)	(50)	(108)	(158)	(19)	(64)	(83)
Koncernen	177	3 346	3 523	102	3 509	3 611
(varav rörlig ersättning)	(81)	(118)	(199)	(30)	(85)	(115)

	2020			2019		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pensions- kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pensions- kostnader
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader						
Moderbolaget	77	50	21	69	36	11
Koncernföretag	3 446	1 023	282	3 542	1 040	271
Koncernen	3 523	1 073	303	3 611	1 076	282

Av moderbolagets pensionskostnader avser 17 (6) MSEK Styrelse, VD och övriga ledande befattningshavare. Moderbolaget har inga utestående pensionsförpliktelser till dessa.

Av koncernens pensionskostnader avser 38 (16) MSEK Styrelse, VD och övriga ledande befattningshavare. Koncernen har inga utestående pensionsförpliktelser till dessa. Angivna pensionskostnader redovisas inklusive tillskott till pensionsstiftelse.

Anställningsavtalet med verkställande direktören i moderbolaget löper med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. *W*

NOT 27 MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2020			2019		
	Antal anställda	varav kvinnor	varav män	Antal anställda	varav kvinnor	varav män
<i>Moderbolaget</i>						
Sverige	20	13	7	18	11	7
<i>Koncernföretag</i>						
Sverige	3 727	1 527	2 200	2 856	1 296	1 560
Brasilien	-	-	-	1 150	701	449
Danmark	282	110	172	291	111	180
Finland	546	100	446	260	41	219
Indien	76	3	73	4 519	2 930	1 589
Kina	870	366	504	4 943	2 910	2 033
Malaysia	105	64	41	184	64	120
Norge	738	157	581	379	130	249
Polen	1 014	416	598	1 054	444	610
Storbritannien	115	27	88	1 385	480	905
Turkiet	489	129	360	475	103	372
Tyskland	139	26	113	122	28	94
USA	221	80	141	216	77	139
Övriga länder	376	124	252	409	161	248
Summa	8 698	3 129	5 569	18 243	9 476	8 767
Koncernen	8 718	3 142	5 576	18 261	9 487	8 774

Könsfördelning i företagsledning

	2020		2019	
	Andel kvinnor	Andel män	Andel kvinnor	Andel män
<i>Moderbolaget</i>				
Styrelse	40%	60%	33%	67%
Övriga ledande befattningshavare	38%	62%	25%	75%
<i>Koncernen</i>				
Styrelse	22%	78%	16%	84%
Övriga ledande befattningshavare	12%	88%	17%	83%

**NOT 28 ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL
REVISORER OCH REVISIONSFÖRETAG**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Revisionsföretag				
<i>PricewaterhouseCoopers AB</i>				
Revisionsuppdrag	13	17	1	1
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1	1	-	-
Skatterådgivning	2	3	-	-
Övriga tjänster	6	2	-	-
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	8	6	-	-
Skatterådgivning	1	4	-	-
Övriga tjänster	1	2	0	0
Summa	32	35	1	1

Med "Revisionsuppdrag" avses arvode för den lagstadgade revisionen, det vill säga sådant arbete som varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen, samt så kallad revisionsrådgivning som lämnas i samband med revisionsuppdraget.

NOT 29 LEASING

Finansiell leasing, leasetagare

	Koncernen	
	2020	2019
Leasingkontrakt som löper ut:		
Inom 1 år	6	12
Inom 2-5 år	27	21
Senare än om 5 år	10	17
Summa	43	50

Variabla utgifter som ingår i periodens resultat

	Koncernen			
	2020		2019	
	Avskrivningar	Ränta	Avskrivningar	Ränta
Leasade maskiner och inventarier	4	1	7	0
Leasade byggnader	4	1	4	0
Summa	8	2	11	0

NOT 29 LEASING (forts)

Operationell leasing, leasetagare

Framtida betalningsåtaganden för operationella leasingkontrakt fördelar sig tidsmässigt enligt följande:

	Koncernen	
	2020	2019
Leasingkontrakt som löper ut:		
Inom 1 år	532	330
Inom 2-5 år	1 023	829
Senare än om 5 år	53	84
Summa	1 608	1 243
Årets kostnad för operationell leasing	534	175

	Moderbolaget	
	2020	2019
Leasingkontrakt som löper ut:		
Inom 1 år	0	0
Inom 2-5 år	0	0
Summa	0	0
Årets kostnad för operationell leasing	0	0

Operationell leasing, leasegivare

	Koncernen	
	2020	2019
Framtida minimileaseavgifter - leasegivare (uthyrda lokaler)		
Fördelade på förfalloperioder:		
Inom 1 år	39	48
Inom 2-5 år	109	90
Senare än om 5 år	12	42
Summa	160	180

	Koncernen	
	2020	2019
Framtida minimileaseavgifter - leasegivare (övriga)		
Fördelade på förfalloperioder:		
Inom 1 år	0	8
Inom 2-5 år	-	9
Summa	0	17

	Moderbolaget	
	2020	2019
Framtida minimileaseavgifter - leasegivare (uthyrda lokaler)		
Fördelade på förfalloperioder:		
Inom 1 år	39	39
Inom 2-5 år	109	63
Senare än om 5 år	12	3
Summa	160	105

NOT 30 POSTER SOM EJ INGÅR I KASSAFLÖDET

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ned- och avskrivningar	1 201	1 118	6	6
Orealiserade omräknings-effekter	99	21	-	-
Resultat sålda anläggningstillgångar	2	-11	-	-
Resultat från andelar i intresseföretag	-261	-1 667	-	-
Resultat från andelar i koncernföretag	203	-106	-	-
Förändring "Avsättningar"	84	-37	59	-17
Övrigt	88	-43	-	-
Summa	1 416	-725	65	-11

NOT 31 KASSAFLÖDESANALYS**Förvärv/Försäljning av andelar i koncernföretag**

Påverkan på likvida medel har analyserats för varje transaktion (likvidbelopp justerat med förvärvade/försälda likvida medel).

Förvärv av andelar i koncernföretag	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Utbetalade likvidbelopp	-941	-2 285	-171	-1
Förvärvade likvida medel	26	30	-	-
Summa	-915	-2 255	-171	-1

Försäljning av andelar i koncernföretag	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Erhållen köpeskilling	-6	833	-	-
Försälda likvida medel	-	-502	-	-
Summa	-6	331	-	-

Likvida tillgångar

Likvida tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Kortfristiga placeringar	1 080	1 875	1 080	1 875
Kassa och bank	3 451	1 897	1 515	725
Summa	4 531	3 772	2 595	2 600

NOT 32 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Med närstående avses bolag där Nordstjärnan har möjlighet att utöva ett betydande, men inte bestämmande, inflytande. Alla transaktioner med närstående görs på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med joint venture-företag och intresseföretag, som redovisas enligt kapitalandelsmetoden, elimineras inte i koncernredovisningen. Därför lämnas nedan separata uppgifter om Nordstjernans transaktioner med närstående bolag.

Konsultarvode till styrelseledamot i moderbolaget har utgått med totalt 1 (0) MSEK.

Hyresersättning till närstående till verkställande direktören i moderbolaget för nyttjande av fastighet har utgått med totalt 0 (0) MSEK.

Transaktioner med intresseföretag och joint venture-företag

	Koncernen	
	2020	2019
Försäljning till intresseföretag och joint venture-företag	3	1
Inköp från intresseföretag och joint venture-företag	1	4
Utdelning från intresseföretag och joint venture-företag	50	397
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och joint venture-företag	166	166
Kortfristiga skulder till intresseföretag och joint venture-företag	5	6

Transaktioner med koncernföretag

	Moderbolaget	
	2020	2019
Försäljning till koncernföretag	13	12
Inköp från koncernföretag	9	7
Räntetäkter från koncernföretag	-	19
Utdelningar från koncernföretag	-	67
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	1 132	1 233
Kortfristiga skulder till koncernföretag	308	192
Långfristiga skulder till koncernföretag	0	0

Transaktioner med intresseföretag och joint venture-företag

	Moderbolaget	
	2020	2019
Försäljning till intresseföretag	1	1
Inköp från intresseföretag	1	4
Utdelning från intresseföretag och joint venture-företag	46	397
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och joint venture-företag	0	0
Kortfristiga skulder till intresseföretag och joint venture-företag	0	2

NOT 33 RISKER OCH RISKHANTERING

Finansiella risker

Koncernen och moderbolaget är genom sina verksamheter exponerade för finansiella risker. Moderbolagets styrelse har fastställt en finanspolicy som anger övergripande regler för hur finansverksamheten skall bedrivas i moderbolaget och dess icke rörelse-drivande helägda koncernföretag. Finanspolicies i de rörelse-drivande koncernföretagen beslutas av respektive bolags styrelse. Nedan redogörs kortfattat för moderbolagets och koncernens exponering för och hantering av de vanligaste finansiella riskerna.

Prisrisk är risken att värdet på ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntenivåer, valutakurser och andra marknadspriser. Ränterisk uppstår vid upplåning och placering av likvida medel. Bolagen inom koncernen eftersträvar en balans mellan lång och kort räntebindning. Vid finansiering av investeringar matchas skuldernas räntebindningstid med prognostiserad placeringshorisont. Valutarisk kan uppstå vid omräkning av koncern- och intresseföretags utländska nettotillgångar till svenska kronor samt vid försäljning och inköp i utländsk valuta. Moderbolaget valutakurssäkrar normalt inte vare sig bokförda värden av utländska nettotillgångar eller försäljning och inköp i utländsk valuta. Koncernföretag tar dock i vissa fall positioner i utländska valutor för att valutakurssäkra delar av nettoinvesteringarna i utländska koncern- och intresseföretag samt terminssäkrar enskilda större försäljnings- och inköpstransaktioner samt det sammantagna flödet av flera mindre transaktioner.

Kreditrisk är risken att en part i en transaktion inte kan fullgöra sitt åtagande och därigenom orsakar motparten en förlust. Moderbolagets samt koncernföretagens placeringsreglementen revideras kontinuerligt och den generella policyn är att minimera kreditriskerna. I moderbolaget får kreditrisker, vid likviditetsförvaltning, endast förekomma gentemot nordiska stater, kommuner, regioner/landsting och företag med investment-grade-kreditbetyg eller motsvarande kreditkvalitet.

Likviditetsrisk är risken att koncernens bolag inte kan tillgodose sitt kapitalbehov eller uppfylla sina betalningsförpliktelser till följd av otillräcklig likviditet, eller drabbas av svårigheter att uppta externa lån (refinansieringsrisk). Moderbolaget samt koncernföretagen placerar tillgängliga likvida medel i finansiella instrument med hög likviditet och låg kreditrisk. Koncernens och moderbolagets kort- och långsiktiga betalningsberedskap tryggas genom ett antal bindande kreditlöften.

Affärsmässiga risker

Nordstjernans affärsmässiga risker utgörs huvudsakligen av hög exponering mot enskilda innehav, branscher och geografiska områden. Andra väsentliga affärsmässiga risker är risken att marknadsförutsättningarna ändras på sådant sätt att möjligheten att genomföra avyttringar vid önskvärd tidpunkt och till tillfredsställande villkor begränsas samt att möjligheterna att göra nya investeringar minskar. Moderbolagets styrelse utvärderar löpande Nordstjernans riskexponering.

Operationella risker

Nordstjernans operationella risker är främst hänförliga till den verksamhet som bedrivs av bolagets innehav. Policies för hantering av dessa risker beslutas av respektive bolags styrelse. De operationella riskerna är relaterade till innehavens dagliga verksamheter och innefattar bland annat kontraktsrisker och andra legala risker, tekniska risker, produktionsrisker, utvecklingsrisker samt risker för verksamhetsstörningar till följd av exempelvis reserestriktioner samt regler som begränsar offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Därutöver föreligger operationella risker relaterade till att verksamheterna kan ge upphov till egendoms- eller personskador samt risker som är hänförliga till IT- och informationssäkerhet.

NOT 34 VALUTAKURSER

Tabellen nedan visar de genomsnittskurser och balansdagskurser som har använts inom koncernen och moderbolaget vid upprättande av årsbokslut för 2020 och 2019.

		Genomsnittskurs 2020	Balansdagskurs 2020-12-31	Genomsnittskurs 2019	Balansdagskurs 2019-12-31
Australien	AUD	6,2954	6,2646	6,5724	6,5125
Danmark	DKK	1,3690	1,3492	1,4183	1,3968
EURO	EUR	10,1874	10,0375	10,5892	10,4336
Hongkong	HKD	1,0808	1,0563	1,2074	1,1966
Indien	INR	0,1138	0,1117	0,1343	0,1321
Island	ISK	0,0657	0,0642	0,0772	0,0768
Japan	JPY	0,0807	0,0792	0,0868	0,0853
Kina	CNY	1,2807	1,2537	1,3691	1,3333
Norge	NOK	0,9608	0,9546	1,0747	1,0579
Polen	PLN	2,2804	2,2166	2,4634	2,4445
Ryssland	RUB	0,1130	0,1106	0,1462	0,1507
Saudiarabien	SAR	2,2324	2,1812	2,5223	2,4831
Schweiz	CHF	9,4195	9,2541	9,5185	9,5729
Singapore	SGD	6,2828	6,1788	6,9327	6,9043
Storbritannien	GBP	11,2390	11,0873	12,0658	12,2145
Sydafrika	ZAR	0,5609	0,5590	0,6548	0,6668
Thailand	THB	0,2784	0,2728	0,3049	0,3099
Tjeckien	CZK	0,3872	0,3831	0,4125	0,4098
USA	USD	8,3787	8,1886	9,4604	9,3171

**NOT 35 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS
UTGÅNG**

I mars 2021 genomförde Nordstjärnan, via ett helägt koncernföretag, en investering i Roaring Apps AB ("Roaring") genom att dels teckna nyemitterade akter i Roaring, dels genom att förvärva aktier från vissa av Roarings befintliga aktieägare. Roaring tillhandahåller digitala tjänster till bolag som är i behov av att automatisera sina kunddata-processer och kundkännedomskontroller. Per den 12 april 2021 uppgick Nordstjernans andel av aktierna i Roaring till 22 procent.

Nordstjärnan och Nordstjernans innehav arbetar alljämt aktivt för att dämpa effekterna på verksamheten av den globala pandemin som Coronaviruset har gett upphov till.

Nordstjärnan har, vid upprättandet av denna årsredovisning, särskilt beaktat hur effekterna av Coronaviruset påverkar samt kan komma att påverka moderbolagets och koncernens framtida utveckling och vilka risker som kan komma att påverka den finansiella rapporteringen i kommande bokslut.

Per den 12 april 2021 är det omöjligt att fullt ut värdera den slutliga påverkan som Coronaviruset kommer att ge upphov till, vare sig på moderbolaget eller koncernen.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nordstjärnan Aktieföretag, organisationsnummer 5560001421

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nordstjärnan Aktieföretag för år 2020. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 25–60 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen över moderbolagets och koncernens verksamhet under räkenskapsåret 2020. Denna information återfinns på sidorna 1–24 och 63–65. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna

genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Uttöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Nordstjärnan Aktiebolag för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse

att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

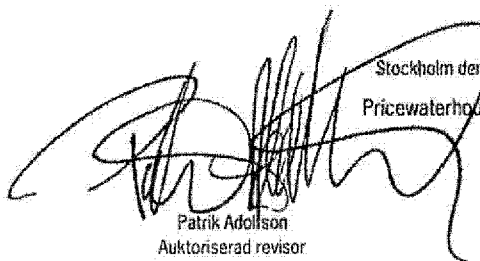
Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

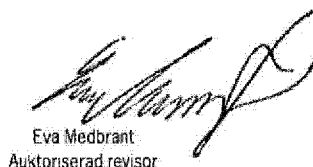
En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Stockholm den 12 april 2021

PricewaterhouseCoopers AB

Patrik Adollson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Eva Medbrant
Auktoriserad revisor

Styrelse och Revisor

Styrelse

Viveca Ax:son Johnson

Ordförande sedan 2007, vice ordförande 1997–2007, ledamot sedan 1996. Född 1963. Ordförande i Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål. Ledamot i Bonava AB, FPG Media AB, Lideta AB, NCC AB, Rosti Group AB, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse samt Parkinson Research Foundation.

Tomas Nicolin

Ledamot sedan 2007. Civilekonom och Master of Science in Management. Född 1954. Ordförande i Centrum för rättvisa, Ortala AB samt Pensan AB. Ledamot i Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse samt Nobelstiftelsen.

Caroline Berg

Ledamot samt vice ordförande sedan 2016. Bachelor of Arts. Född 1968. Ordförande i Axel Johnson AB, Martin & Servera AB, Erik och Göran Ennerfelts stiftelse samt Stiftelsen The Global Village. Ledamot i Axfast AB, Axfood AB, Novax AB, Handels- högskolans Advisory Board samt Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse.

Christoph Vitzthum

Ledamot sedan 2017. Civilekonom. Född 1969. Koncernchef för Fazer-koncernen. Ordförande i Konecranes Oyj samt Varmas förvaltningsråd. Ledamot i Finlands livsmedelsindustri-förbund ETL, Finsk-svenska handelskammaren, East Office of Finnish Industries Oy, Oras Invest Oy samt Crisis Management Initiative (CMI).

Peter Leindörfer

Ledamot sedan 2012. Civilekonom. Född 1961. Ledamot i White Peak Real Estate samt Brunswick Real Estate.

Revisor

PricewaterhouseCoopers AB

Huvudansvarig revisor: Patrik Adolfson, auktoriserad revisor, PricewaterhouseCoopers AB. Revisor i Nordstjernan Aktiebolag sedan 2008. Född 1973.

Medpåskrivande revisor: Eva Medbrant, auktoriserad revisor, PricewaterhouseCoopers AB. Revisor i Nordstjernan Aktiebolag sedan 2019. Född 1966.

Ledningsgrupp

Peter Hofvenstam
Verkställande direktör.
Anställd sedan 1999.
Civilekonom. Född 1965.
Ledamot i Nordstjernan
Kredit AB.

Thomas Naess
Investment Director och
ansvarig för affärsområdet
Nordstjernan Kredit. Anställd
sedan 2015. Civilekonom.
Född 1972.

Marion Bernhardsson
Chief Financial Officer.
Anställd sedan 2012.
Civilekonom. Född 1962.

Khashayar Nikavar
Investment Director och
ansvarig för sektorn Industri
inom Nordstjernan Investment.
Anställd sedan 2013. Civil-
ingenjör och civilekonom.
Född 1984. Ordförande i Dacke
Industri AB (ledamot till och
med den 13 januari 2021).
Ledamot i Rosti Group AB.

Nora F. Larsson
Investment Director och
ansvarig för sektorn Hälsa
inom Nordstjernan Investment.
Anställd sedan 2008. Civil-
ekonom, MBA. Född 1965.
Ordförande i Etac AB, Nobia
AB samt Emma S. AB. Leda-
mot i Disruptive Materials AB.

Fredrik Oweson
Investment Director och
ansvarig för affärsområdet
Nordstjernan Growth. Anställd
sedan 2020. Civilekonom.
Född 1968.

Angela Langemar Olsson
Investment Director och
ansvarig för sektorn Bygg &
Fastighet inom Nordstjernan
Investment. Anställd sedan
2000. Civilekonom. Född 1970.
Ordförande i Sunparadise
Group AG till och med den 8
mars 2021. Ledamot i Bonava
AB, NCC AB samt Sticklinge
Udde AB.

Johan Sjö
Investment Director och
ansvarig för sektorn
Distribution & Handel inom
Nordstjernan Investment.
Anställd sedan 2020.
Civilekonom. Född 1967.
Ordförande i Momentum
Group AB, AddLife AB,
Addtech AB, OptiGroup AB
samt Prosero Security Group
AB. Ledamot i Camfil AB samt
M2 Asset Management AB.

Adresser

Nordstjernan AB

Stureplan 3
103 75 Stockholm
Telefon: 08-788 50 00
www.nordstjernan.se

Attendo AB

Vendevägen 85 B
Box 715
182 17 Danderyd
Telefon: 08-586 252 00
www.attendo.com

Bonava AB

Lindhagensgatan 72
Box 12064
102 22 Stockholm
Telefon: 08-409 544 00
www.bonava.com

Dacke Industri AB

Stortorget 17
252 20 Helsingborg
www.dackeindustri.se

Dlös Fastigheter AB

Hamngatan 13
Box 188
831 22 Östersund
Telefon: 0770-33 22 00
www.dlos.se

Etac AB

Kista Science Tower, Färögatan 33
164 51 Kista
Telefon: 08-633 47 00
www.etac.com

Lideta AB

Gasverksgatan 9
252 25 Helsingborg
Telefon: 042-453 04 90
www.lideta.se

Momentum Group AB

Östermalmsgatan 87 D
Box 5900
102 40 Stockholm
Telefon: 010-454 54 70
www.momentum.group

NCC AB

Herrjärva torg 4
170 80 Solna
Telefon: 08-585 510 00
www.ncc.se

Nobia AB

Blekholmstorget 30 E7
111 64 Stockholm
Telefon: 08-440 16 00
www.nobia.com

Rosti Group AB

Lilla Nygatan 7
211 38 Malmö
Telefon: 040-204 701
www.rosti.com

Sunparadise Group AG

Untermüli 6
CH-6300 Zug, Schweiz
Telefon: +41 71 511 11 91
www.sunparadise.com

Fotografer:

Omslag: Bruno Ehls / Sidan 2: Stina Stjernkvist / Sidan 5: Stina Stjernkvist / Sidan 8: Ola Torkelsson / Sidan 10: Bruno Ehls / Sidan 13: Pontus Orre / Sidan 16: Italgraf Media AB / Sidan 20: Hjalmar Eriksson / Sidan 24: Lena Granefelt / Sidan 63: Stina Stjernkvist (Viveca Ax:son Johnson), Joel Nilsson (Caroline Berg), Oy Karl Fazer Ab (Christoph Vitzthum), Bruno Ehls (övriga) / Sidan 64: David Lagerlöf (Fredrik Owesson), Mira Åkerman (Johan Sjö), Bruno Ehls (övriga)